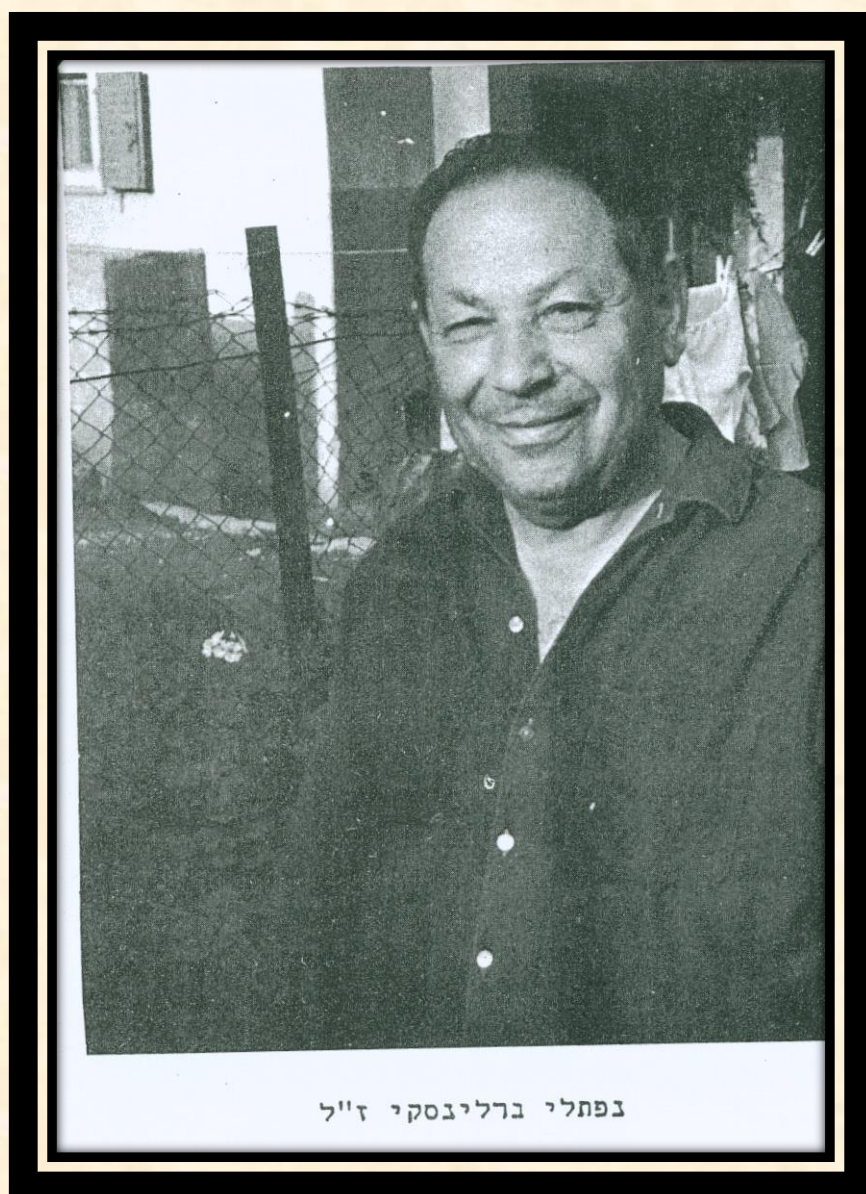

נפתלי ברלינסקי

נפתלי - שלושה ימים לפני פטירתו

נולד בסרני 1910 נפטר ירושלים 1974

נפתלי נולד בסרני בשנת 1910 ילד חמישי להוריו.

בבית נתכנה בשם הכינוי דיידיקיל כנראה על שמו של הסבא דוד אביו של עזריאל.

עד גיל שש זכה לחיות במחיצתו של האב אליו היה מאד קשור.

נפתלי זכה בתקופת חייו הראשונה לחיי רווחה ולהרבה אהבה ופינוק.

לאחר מכן פרצה מלחמת העולם הראשונה, המצב הכלכלי התדרדר, נפתלי זכר את הכוסמת שהייתה מיועדת לסוסים ואשר החיילים הגרמנים חלקו לבני המשפחה.

הגרמנים הצילו אותם מרעב במלחמת העולם הראשונה והשמידו אותם במלחמת העולם השנייה.

הילדים אהבו את החיילים הגרמנים במלחמת העולם הראשונה והאהבה הזו הטעתה ובלבלה חלק מהבוגרים בתקופת השואה.

עד המלחמה – עשה האב חיל בעסקיו. המצב הכלכלי בבית היה מצוין, הבית היה גדול ומסודר מלא ילדים וחברים. גם מעמדם החברתי של ההורים היה איתן. נפתלי אהב להתלוות לאב בביקוריו בבית הכנסת שהוא היה אחד ממקימיו.

למרות שלא היה דתי הקפיד נפתלי מאד – כל חייו – לבקר בבית הכנסת בימים הנוראים,

הוא אהב מאד לשמוע פרקי חזנות ורק בבגרותי הבנתי כי כל אילו היו סימנים לגעגועיו לבית אביו.

בילדותי לא הבנתי זאת וכעסתי על הדתיות הפתאומית שקפצה עליו בימים מסוימים.

האב נפטר כשנפתלי היה בן שש לערך.

האימא ניסתה לעטוף את ילדיה הקטנים ולהקל עליהם.

בשני המכתבים ששלחה ואשר נתגלו על ידינו עולים געגועיה לדיידיקל שלה.

היא מאד מבקשת שיגיע לביקור בבית. אולי בגלל שהכירה אותו וידעה עד כמה היה רגיש.

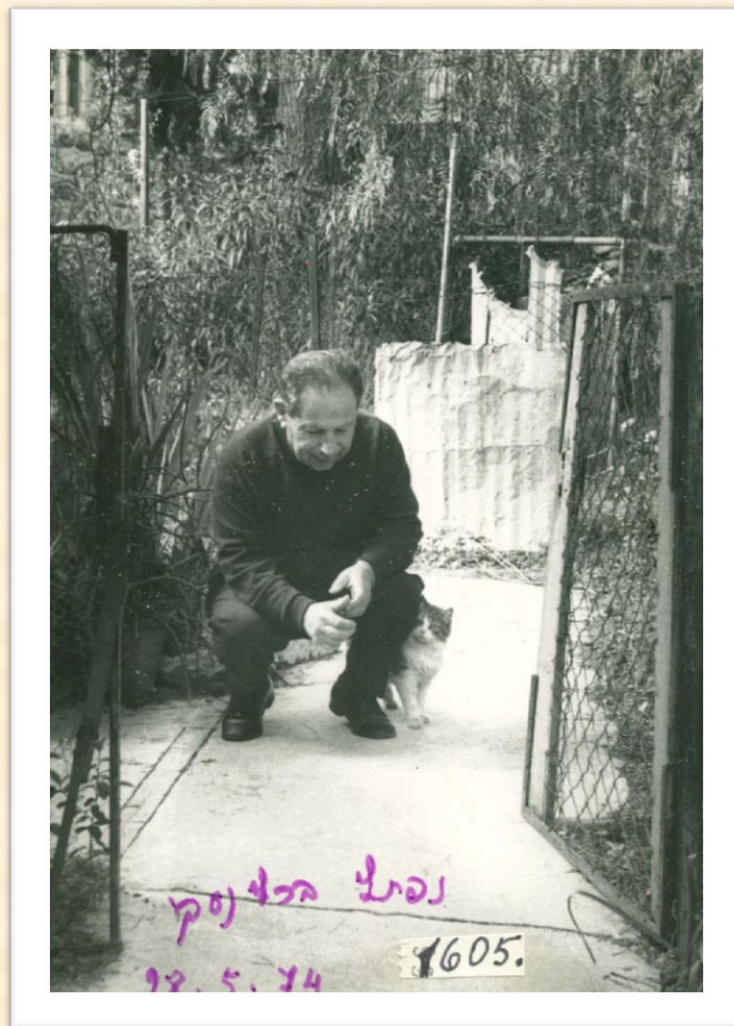
נפתלי אהב מאד בעלי חיים מאחר וגידל תרנגולות בחצר לצורך הטלת ביצים נקשר אליהן מאד וסרב לאכול את בשרן. הפעם היחידה בחיי ששמעתי אותו כועס הייתה כאשר חשב שאמי הגישה לו לשולחן מרק עוף.

בתרנגולות טיפל בצורה רצינית ויסודית. הלול היה נקי מאד, היו בו כלי אוכל חדישים, מזון מגוון, תערובת, גרגרי חיטה....

לתרנגולות דאג לחיסונים ולהרכבת משקפיים שימנעו מהן לפצוע אחת את השנייה.

הן הפכו ממש לחיות מחמד. הוא היה מאכיל יונים מתוך ידיו והביא לנו בכל הזדמנות בעלי - חיים חדשים - פעם ארנבות, פעם ברווזים....

גם את הגינה אהב לטפח, בכל נסיעה שנסענו ליד מרדכי- כדי לבקר את ניונקה ושיקה היה יוצא עם ניונקה לגינתה וחוזר משם עם שתילים חדשים אותם שתל בגאווה בגינה.

נפתלי נפטר ב-1/5/74 התמונה צולמה שלושה ימים לפני פטירתו

אפילו רחל ינאית האגרונומית שהייתה שכנה - עברה בשנות החמישים על יד הבית והתלהבה מאד מפרחיו של הצמח שהגיע מיד מרדכי.

היא בקשה כמה ענפים על מנת לקשט את שולחן האורחים לכבוד בקורו של ראש ממשלת ברמה -או נו - שאמור היה להגיע.

מאז נקרא צמח זה בביתנו " **פרח או נו**" (היום נודע לי שקוראים לו לאונו -מלשון לאון = אריה- יצא דומה).

נפתלי כמו יתר אחיו היה מסודר מאד. כל שבוע היה מנקה ומבריק את המקרר (המקרר שלי זוכה לטיפול שכזה לא יותר מאשר פעם בשנה).

היה מאד חשוב לו לטפח את הבית לרהט אותו (עוזי ואני זכינו בשולחן פורמאיקה עוד לפני שמישהו הכיר חומר זה).

ילדים קטנים היו אהבת חייו, לא היה גבול לאושרו כאשר נולדו נכדיו מהם כמעט ולא הספיק ליהנות.

האנשים הכירו אותו כאדם שמח מאד שופע בדיחות ומצב רוח טוב. לאמיתו של דבר הוא היה אדם מאד עצוב ומתגעגע שאינו יכול לישון אפילו לילה אחד בשקט.

מותם בגיל צעיר של אחיו דיכא את רוחו – דאגתו להם הייתה עצומה. כשנפטר מולה ראיתי אותו לראשונה בחיי מתייפח בבכי דבר שלא הייתי יכולה לעמוד בו.

אין לנו ספק שגם מותו של אריה הוא שזרז את פטירתו, הוא, לאחר שלושה חודשים.

נפתלי מצעירותו היה פעיל מאד ואהוב בכל מקום בו היה .

הוא הגיע להישגים גם בפעילותו הפוליטית בגיל צעיר בחו"ל, גם בפעילות ציבורית וחברתית בשנותיו הראשונות בארץ וגם בשנותיו בעבודתו בנוטרות.

נדמה לי שבשנות עבודתו בסוכנות היהודית הוא היה מאוכזב ולא היה מרוצה מהישגיו הוא ראה את חבריו משכבר הימים מתקדמים ותופשים עמדות חשובות, והוא שהיה מאד אמביציוזי לא פרץ כמוהם.

גם עובדה זו העיקה עליו מאד.

יש לי תחושה שהיה לו קשה להתמודד גם עם ההילה שריחפה בביתנו מעל ראשיהם של בני משפחתה של אימי - גיבורי העלייה השנייה- שקשה היה להשתוות אליהם בבית..

1910-1928 – מלידה עד סיום ביה"ס התיכון

שחזור תעודת הלידה של נפתלי שהוצאה לפני עלייתו נולד ב-26/5/10 מתגורר ברחוב

ה-3 במאי מס' 46 סרני

כילד קטן למד נפתלי ב"חדר" של מר נאבוז'ני. הסיפור על מלמד זה הוא מהיחידים שהיה מספר על חייו ומשפחתו בסרני.

נאבוז'ני היה מורה אהוב מאד שידע לקנות את ליבם של הילדים הקטנים.

כאשר רצה לתת להם פרס על השתדלות, הייתה אשתו, הרבנית, עולה לעליית הגג ומשם הייתה זורקת לילדים סוכריות.

המלמד היה מודיע לילדים כי הסוכריות הן מתנתו של המשיח ועל כן נקרא בפי הילדים "משיח צוקערקע" (משיח סוכריה).

ר' יוסף נאבוז'ני (או כפי שכינהו "יוסל משיח")

מלמד זה הצליח, בסוף הזמן השני ללימודי אצלו, "להעמידני על הרגליים". באחד הימים, כשאבא ע"ה בא ל"חדר", עמדתי על רגלי וקראתי קריאה רהוטה בסידור ובחומש לשמחת לב המלמד ואבי גם יחד.

קו יפה אחד בדמותו של ר' יוסף המלמד ראוי לציון. על אף קשיי פרנסה, מיחושי בריאות וצער גידול בנים—עקב הוא בעירנות אחר תלמידיו לשעבר ושמר על קיום קשרים וקרבה אתם גם בהתבגרם. גם לאחר שחניכיו לשעבר סיימו בתי אולפנה ועמדו ברשות עצמם, היה פוגשם בסבר פנים, מתעניין בחייהם, מעשיהם ושמח להצלחותיהם כאילו רק תמול שלשום יצאו מ"חדרו". מדי שובי העירה ממרחקים ובחשבי על הפגישות הצפויות לי עם הורי, רעי וידידי, לא הסתתי דעתי גם מן הפגישה עם המלמד שלי, מגיל ילדותי המוקדמת. שיאיר פניו אלי, יחבקני, יתענין במעשי וישמח להצלחותי.

הפגישות עם הרבי היו תמיד תוספת נלבבת לחווית הביקור בעיר. גם היום ניצב הוא כחי לפני, לוחץ את ידי, טופח על הכתף ואומר: "ניחשתי שתהיה בן־אדם".

מותוך ספר הזיכרון של סרני-יוסל משיח או בפי נפתלי "משיח צוקערקע"

סיפור זה סופר על ידו פעמים רבות זו הייתה כנראה תקופת חייו המאושרת עם אבא בבית, אמא מפנקת ורבי אוהב.

בית הספר היסודי בו לומד נפתלי הוא ביה"ס "תרבות" הילדים לומדים בו עברית, העברית הופכת להיות שפתם הראשונה.

בין חפציו של נפתלי נשארה מחברת חשבון שרוב דפיה היו חסרים אולם בסוף המחברת כותב נפתלי את שמות כל חבריו לכתה וכן את מערכת השעות.

הכל בעברית.

גם התעודות נכתבות בעברית.

האידיאה של תנועת "תרבות" הייתה להנחיל תרבות עברית ברוח הציונות והחלוציות בקרב המוני בית ישראל בגולה.

התנועה קמה במזרח אירופה בשלהי מלחמת העולם הראשונה, ולאחר ייצוב הגבולות המדיניים התפשטה ברחבי פולין, בליטא, ואף באזורים מסוימים ברומניה. מפעלה המרכזי היה הרשת הגדולה של גני הילדים ובתי הספר העבריים "תרבות", שהקנו לילדים את המורשת העברית לדורותיה ואת ניצני תרבות התחייה הלאומית בארץ-ישראל הנבנית.

בתי הספר העבריים צצו והתפשטו בערים ובעיירות הקטנות. ההוראה של כל המקצועות, פרט למקצועות הפולניים, הייתה בשפה העברית. עובדה זו הייתה בבחינת מהפכה בחינוך היהודי.

רוב בתי הספר "תרבות" הוקמו במזרח פולין, בגלילות וילנה, נובוגרודק, פולסיה, ביאליסטוק, ווהלין, וגליציה. במקביל הוקמו גימנסיות עבריות. בשנים 1926-1927 היו בפולין 16 גימנסיות עבריות. בראשית שנות העשרים הוקמו הסמינרים למורים עבריים בוילנה, בגרודנה ובלבוב.

בשנים 1937-1938 למדו במוסדות החינוך של "תרבות" בפולין 42,976 ילדים מכלל ילדי ישראל בפולין. מספר מוסדות חינוך "תרבות" בארץ זו – 267 ומספר המורים בהם – 1400. מכלל התלמידים היהודיים בבתי הספר הפרטיים היוו תלמידי "תרבות" 42%. הוצאות הקיום של בתי הספר "תרבות" היו על כתפי ההורים וכמעט ללא סיוע ממשלתי. משכורתם של המורים הייתה זעומה, אך סיפוקם הרוחני היה רב.

בית הספר "תרבות" היה ייחודי בתכניו החינוכיים והלימודים: מודרני, ארץ-ישראלי, עמלני, חברתי (חברת ילדים שלטון עצמי) ודו-מיני. במרכז החינוך: פיתוח כוחותיו השכליים, המוסריים והאסתטיים של הילד. תכנית הלימודים כללה גם את המקצועות: זימרה, ציור, שרטוט, התעמלות, מלאכת-יד וגננות. בסמינרים למורים הוקדשה תשומת-לב רבה לעקרון ההמחשה במעבדות ולטיולים בטבע. הסמינרים שאפו לחנך מורה בעל ערכים – אישיות מוסרית. (מתוך ויקיפדיה)

7-10 KIASOWA
SZKOLA PRAWOŚLAWNA KATOLICKA
„TARBUT”
w Sarnach.

№ 3

בית-ספר עברי עממי
בעל שבע מחלקות
"תרבות"
בסרנה

Świadectwo
Berlinski Bogdan, lat 12

otrzymuje za rok szkolny 1923/24 następujące świadectwo

תעודת
בוגר

התלמיד
מחלקה
מקבל

Przedmioty	Postęp w przedmiotach nauki	התקופות בלמודים	ה ל ס ו ר י ם
Zachowanie się	dobry	2/6	(1) הנהגה
Pilność	dobry	2/6	(2) ותפורה
Religia			(3) תורה
Biblia	dobry	2/6	(4) נביאים
Historja Żydowska	dobry	2/6	(5) קורות העברים
Historja	dobry	2/6	(6) היסטוריה
Historja Polska	dobry	2/6	(7) היסטוריה פולנית
Język Hebrajski	dobry	2/6	(8) עברית
Język Polski	dobry	2/6	(9) פולנית
Język Niemiecki			(10) גרמנית
Matematyka	dobry	2/6	(11) מתמטיקה
Geografia	dobry	2/6	(12) גאוגרפיה
Geografia Polska	dobry	2/6	(13) גאוגרפיה פולנית
Historja naturalna	dobry	2/6	(14) יריעות הטבע
Rysunki			(15) ציור
Roboty ręczne			(16) מלאכת-יד
Śpiew			(17) זמרה
Gimnastyka			(18) התעמלות

תעודת מסוף כתה ה'

כשהוא מתכוון ללמוד בתיכון הוא בוחר במגמת נגרות בביה"ס אורט.

אחיו, אריה, מיעץ לו לבחור בלמודים שיסיעו לו למצוא עבודה בארץ ואומנם בדרך זו או אחרת סייעו לו לימודים אילו עד סוף ימיו.

Nr. 50

ŚWIADECTWO

ZŁOŻENIA EGZAMINU NA CZELADNIKA

Berlin'ski Naftoli-Serc

urodzony dnia *14 marca* roku *1910*
w *Tomaszgrodzie*
Województwa *Polskiego*
wyznania *mojżeszowego*
po uzyskaniu świadectwa ukończenia szkoły *Rzemieślniczej dla Chłopców i Młodzieży Pracy Zawodowej i Rolniczej wśród Żydów dawniej "Ort" w Łarūach*
poddął się egzaminowi na czeladnika
w dniu *4 lipca 1929r.*
przed komisją dla egzaminu na czeladnika przy *Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowej P.M.S. w Łarūach, zarządzającej P.M. i Straż W.R. i O.S.*
z dnia *12 marca 1929r. N. III. J. 1672/29*
powołaną na podstawie art. 156 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468)
i złożył egzamin na czeladnika z wynikiem pomyślnym.

Na podstawie art. 156 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym *Berlin'ski*
Naftoli-Serc zostaje
CZELADNIKIEM
przemysłu *stolarskiego.*
Łarūy, dnia *5 lipca* 1929r.

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI:
Dyrektor Szkoły J. J. J. J. J.

PRZEDSTAWICIEL IZBY RZEMIEŚLNICZEJ:
J. J. J.

תעודה ממשלתית לסיום לימודיו של נפתלי בבי"ס "אורט"

שעור במגמת נגרות בית ספר "אורט" כתתו של נפתלי

נפתלי בתקופת לימודיו בבית הספר כנראה לבוש תלבושת אחידה

1928-1930-הכנות לעלייה לארץ

נפתלי השתייך לקבוצה "שחריה" שהשתייך לתנועת "החלוץ". תנועות "החלוץ" יצרו עבור התנועה הציונית שבין שתי מלחמות העולם, גרזן לשבור בו את מחסומי מדיניות "הספר הלבן" ולפרוץ אל ארץ ישראל. "קבוצי הכשרה" היו להב הגרזן. המוני בני נוער יהודים עזבו את בתיהם ברחבי פולין, אוקראינה ורוסיה הלבנה, מי בהסכמה ומי כנגד הסכמת ההורים, והצטרפו ל"קבוצי הכשרה" שבו הכינו עצמם לעלייה לארץ ישראל.

תנועת "החלוץ"

ארגון עולמי של צעירים יהודים, שהכשירו את עצמם לעליה לארץ-ישראל, לעבודה ולהתיישבות בה. ההתארגנות הגדולה ב"החלוץ" היתה בשנת 1917 ברוסיה ובארצות מזרח-אירופה. בין מייסדי "החלוץ" ברוסיה והרוח החיה בו היה יוסף טרומפלדור. חניכי "החלוץ" היו יסוד חשוב ועיקרי בעליה השלישית, שהזרימה דם חדש בחיי תנועת העבודה וההתיישבות בארץ-ישראל. רבבות צעירים יהודים התארגנו בתנועת "החלוץ", שייסודותיה היו: חובת הכשרה גופנית ורוחנית לחיי עבודה וכיבוש השממה בארץ-ישראל, חובת ההגשמה האישית, תרבות ושפה עברית וכו'. בחוות-ההכשרה וקבוצי-ההכשרה רוכזו החלוצים לפני עלייתם לארץ. רבבות חלוצים עלו בדרכים שונות - אם ברשות השלטונות הבריטיים לפי סרטיפיקט, ואם בעליה ובהעפלה שלא ברשות.

המרכז העולמי של "החלוץ" היה בוורשה, בירת פולין. בתקופת השואה. רבים נמלטו בתקווה להגיע לארץ-ישראל. על פעילי התנועה הוטל לשוב לשטח הכיבוש הנאצי, כדי לחדור אל ריכוזי היהודים ואל הגיטאות ולפעול במחתרת. הוקמו בתי-נוער ובוצעה פעולת עזרה חשובה לסובלים ולנדכאים. כאשר הוקמו ארגוני המרי והמרד עמדו בראשם פעילי התנועות החלוציות. בכל ארצות הכיבוש פעלו חברי "החלוץ" במחתרת, העבירו יהודים אל מעבר לגבולות, שמרו על קשר, עשו למען העזרה ההדדית. בתום מלחמת-העולם השנייה עשו חברי "החלוץ" - בעזרת שליחי החטיבה היהודית הלוחמת שבאו מארץ-ישראל - לחידוש התנועה החלוצית בארצות ששחררו מעול הכיבוש הנאצי. נוסדו קבוצים, בתי ילדים, מטבחים זולים וכיוצ"ב. כן אורגנה בריחה המונית ויציאה אל מחנות בגרמניה ובאוסטריה, מהן עלו שרידי העקורים ופליטי השואה ושרידי מחנות המוות לארץ-ישראל (ע"פ ויקיפדיה)

נפתלי היה פעיל בתנועת "החלוץ" ובלט מאוד.

יצחק, חברו של נפתלי להכשרה כותב מאחורי תמונתו שניתנה לנפתלי לפני העלייה,
 "עלה נעלה וגם נוכל"

במקביל עסק נפתלי גם בפעילות פוליטית מטעם "הליגה למען ארץ ישראל העובדת" (ראשית
 מפא"י) שהייתה לרשימתו של דוד בן גוריון.

הוא לקא"י (קופת פועלי ארץ-ישראל),
המשק הקואופרטיבי בכפר ובעיר, בנה
דלת לתרבות ולחנך, מטבחים, בתי חולים,
חר בשבילך ובשביל אלפים מאחך — עמוד
בלינה! שלם מסך בדיוק וגבה את המס
מצטרפת לחשבון!

ארץ-ישראל העובדת-ארגון
ארצות הגולה לשם השתתפות
ין ארץ-ישראל על יסודות של
קט'בית ברוחה של הסתדרות
ללית בארץ-ישראל.

פארן ארבעטנדן ארץ-ישראל
שע פאלקס-מאסן אין חוץ-
ן מארגליש און מצטרעיעל
ישואל אויף די יסודות פון אר-
ר טעטיקייט פון דער אלגעמיי-
ארגאניזאציע אין ארץ-ישראל.

גע-ארבעטער-פארן (העלפט גרינדן פאר דיר
שען און קאאפעראטיוון, טוין און אונט-
ן, קראנקן-קאזעס און שפיטאלן א. א.
גם פארבאנד אין באשטימט פארן פ. א. פ.
די צוקונפט טויזנטער דיינע ברידער
ג און פארגרסער זיינע רייזן!

ר'יגה למען ארץ-ישראל העובדת בפולנייה
פארבאנד פארן ארבעטנדן ארץ-ישראל אין פוילן

№ 1786

פרטיס-חבר
מיטגלידס-קארטע

הועד המרכזי:
צענטראל-קאמיטעט:

חתימה:
אונטערשריפט:

הועד המקומי:
ארטיקער קאמיטעט:

חתימה:
אונטערשריפט:

האמיטעט פארן ארבעטנדן ארץ-ישראל
אין פארני

חבר! המועד העברי בארץ עובד על משמרתו, משמרת העבודה,
ייתום על עתידך! הוא נרוץ לצורךך! היה חבר נאמן
בליגה והרבה את מספר חבריה!

חבר! דער ארץ-ישראל'דיקער ארבעטער-קעמפט פאר דין צוקונפט, ער
נוטיקט ויך אין דין הילף! הערפיר מיטגלידער פארן פארבאנד!

קאמפערענץ פארן ארבעטנדן א"י
אין פוילן.

ועידת א"י העובדת
בפולניה.

■ ווארשע, 22-23 יוני 1929 ■ ורשה, י"ד-ט"ו סיון תרפ"ט ■

דעלעגאטן-קארטע — כרטיס-ציר

№ 1786

נאמען און פאמיליע
השם והמשפחה

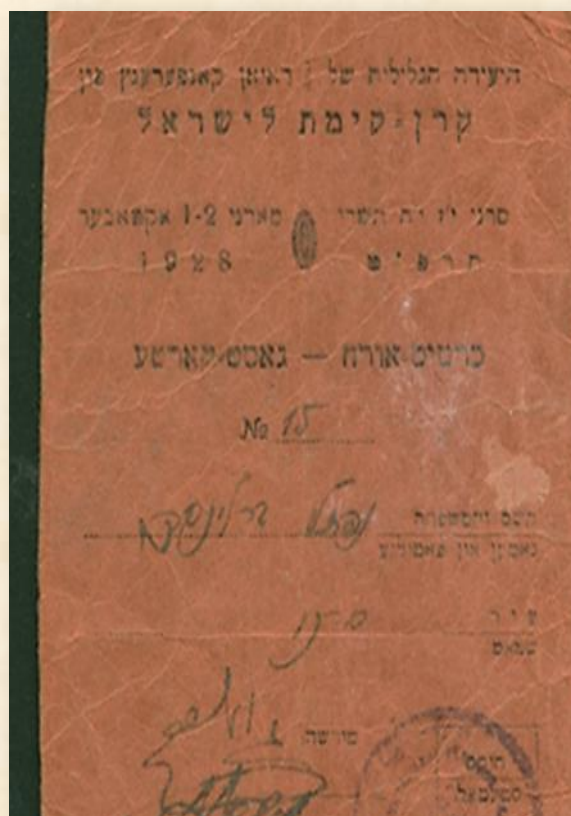
שטאט
עיר

אונטערשריפט
חתימה

סטעמפל
חותם

למעלה כרטיס חברות במפלגה ולמטה כרטיס ציר בוועידה למען ארץ ישראל

העובדת בפולין-1929

סדר-היום		טאג-ארדנונג	
ישיבה א'	י"ח תשרי 7 בערב באולם „וינזבסקי"	1-פע זיצונג	2-פון אקטאבער 3 ג. ס. אין זעלבן לאקאל
(א) פתיחה		(1) רערעפונג	(7) סוף פון די וויכוחים איבער די באריכטן
(ב) ברכות		(2) באגריפונגען	
(ג) שיטת ההתיישבות בא"י - הרצאת חבר המשלחת (א"י)		(3) די מעמארן פון קאלאני- זאציע אין א"י - רעפערעט פינים א"י דעלעגאט.	(8) אונזער ארבעטס-מע- מארן אין דער צוקונפט - רעפערעטן
ישיבה ב'		2-פע זיצונג	(9) וויכוחים
י"ח תשרי ב-9 בבקר באולם בית-ספר „הרחובות"		2-פון אקטאבער 9 פריי אין בית-ספר „הרחובות"	(10) רעזאלוציעס
(ד) בחירת נשיאות, מזכירות ועדה מזמרת		(4) וואלן פון פרעזידיום מע- קרעטאריאט אין פערמא- נענץ-אויסשטיס.	(11) שלום-רעדע
(ה) דו"ח מן המקיטות		(5) באריכטן פון די ערטער	דעם 3 אקטאבער 3 ביינאכט א איינפלוג אין קבוץ קלעסאווא
(ו) וויכוחים		(6) וויכוחים	

כרטיס אורח בועידת הקרן הקיימת, התוכנית כוללת ביקור בקולוסובה -1929

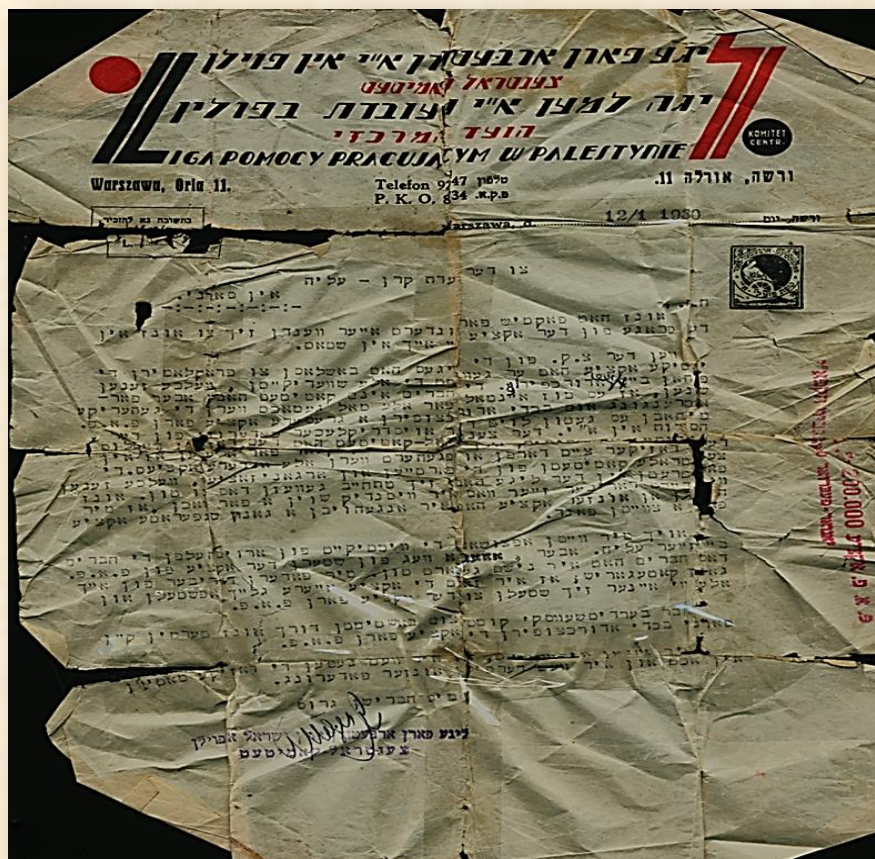
[illegible]

מכתב תודה לנפתלי על השתתפותו וסיועו בוועידה

אסיפת סיכום ומתן דיווח על הוועידה למען ארץ ישראל העובדת באולם בית הספר

"תרבות" בסרני. בין ארבעת המדווחים נפתלי ברלינסקי בן ה-19

נפתלי חבר בוועדת קרן העליה של ה"ליגה למען ארץ ישראל העובדת" עד רגע עלייתו - 1930

הנהגה
שמואל אבידן
ליגה למען א"י ועובדת בפולין
LIGA POMOCY PRACUJĄCYM W PALESTYNIE
Warszawa, Orlo 11.
Telefon 947 34 P.K.O. 834
12/1 1930

הנהגה
שמואל אבידן
ליגה למען א"י ועובדת בפולין
LIGA POMOCY PRACUJĄCYM W PALESTYNIE
Warszawa, Orlo 11.
Telefon 947 34 P.K.O. 834
12/1 1930

הנהגה
שמואל אבידן
ליגה למען א"י ועובדת בפולין
LIGA POMOCY PRACUJĄCYM W PALESTYNIE
Warszawa, Orlo 11.
Telefon 947 34 P.K.O. 834
12/1 1930

חברות הכשרה - פנינה וחיינקה, משתדלות לנסות ולשכנע את נפתלי כי יצרף אותן כבנות
זוגו על חשבון הסרטיפיקט שלו. — הרצון לצאת מפולין היה גדול.

155

CERTIFICATE OF DIVORCE.
תעודת גירושין.

No. H 12875

העיר שנת הקום _____ Town _____

Divorce given at _____ 23 . on 5 19 41

השם נשון לשעבר הרבנות בית כ"ד לה אשר שבתקום=א"י

1	2	3	4	5	6	7
Name and Surname השם המלא	Age גיל	Calling מקלט חר	Community העדה	Residence מקום מגוריו או מנוחה	Name and Surname of Witnesses השם המלא של העדים	Calling of Witnesses מקלט ידם של העדים
Husband הבעל נפתלי הערץ רמחקרי נפתלי בן עזריאל ועלי רמחקרי עזריאל כ ר ל י נ ס ק	31	נוסר	ישראלית	ירושלים	ישראל וויינשטיין מרת עזריאל	סוחר בבית
Wife האשה מרת כה תיים ו י נ נ ר	29	פועלת	-	רמת הכובש	-	-

Certified that the above is a true extract from the Register of Divorces kept at the office of _____ in the town of _____
in the District _____

תעודת הגירושין של נפתלי מאשתו הפיקטיבית, שפרה זינגר, שהייתה חברת קבוצ "רמת הכובש"

עיתון: ??? - Davar תאריך: 14 יולי 1974 עמוד: 1

המומים וזואבים
על מותה הפתאומי של חברתנו

שפרה רוצקי (זינגר) ז"ל

הלוויה תהייה היום, יום א' כ"ד תמוז השל"ה
14.7.74, ותצא מרחבת ידלמגניום, בשעה 4.30 אחה"צ.

בית רמת הכובש

לא להאמין – האשה הפיקטיבית נפטרה באופן פתאומי חודש וחצי לאחר נפתלי

עיתונות יהודית היסטורית
Historical Jewish Press

עיתון: 777 - Davar תאריך: 16 מאי 1930 עמוד: 2
מסביב לאי העוברת

ברזלוצ'ה

בישיבת הסלמה של הדבר המרכזי של שרן חוד
ל"ח" מסר הח' א. דובסון דו"ח מפעילות חס' החלוצ'
כ"ל הרשום האחרונים. במסך הזמן הזה נבנו לא"י
6300 עולים חדשים שהם 9000 חלוצים, שהם 1600
ספולין.

במסך הזמן הזה נולדו הכתובות, החלוצ'ה בכל
העולם. לפני שבוע הרשום מנהל הכתובות, החלוצ'
העולמית כ-14,000 חבר וזכום היא סינה 24,000.
בספולין נשא גדל, החלוצ'ה במסך הזמן הזה עד כדי
12,000 חבר ומספר החלוצים עלה כ-180 ל-370.
המחלוצ'ה, החלוצ'ה בכליצינה נולדו כ-2000 חבר
ל-6000.

היות הכשרה מספיקה מסים למספר פעולות
של החלוצים, אשר חלק מהם יעלה לארץ במסך ירחי
דקיק, ואז תהיה טאלה ההכשרה של חברים חדשים. מן
ההכשרה להעביר פעולת החלוצים הרשום למספיקת חלוצ'
שרה, באשר עלה פתחילה העינה ההכשרה.

אולם תהליך ההכשרה דורש אמצעים. מה שקיו
לפני כחצי-שנה כבר נתקבל. עתה צריכה פולין למלא את
החבר הכבים של חצי מיליון החלוצים. לשם כך מספיק
המבוצ'ה ל"פין החלוצ'ה.

הח' סטובבקי אשר דו"ח על ההכנה להכשרה
ל"ח החלוצ'ה --- הרשום זאת המיניסטיון לפניות
כמות יפת לשלוח החלוצים החל מ-10 באפריל. ד"ר
ריוורון מציע להכריז על יום עבודה נטובת שרן הח'
ל"ח. הוא מדבר על הצורך לטפח את בני חבית ברזה
גדולה ועל חידוד האמיתיות למסר. לו.

העיתון של ד"ר ריוורסון נתקבלו אחי ויכוח
מספיק והמבנית דוכרד.

בתנועת החלוצ'ה בפולין

הסכם המסרבה כ"קלטיבה" והלוחותיה (המסרד
ביצח, סוסטניר, יניב, מליבן) ספגלים הכשרה 358
חברים.

במסרבה הכשרה: איכצביץ, ("שחריה"), בלדין,
ביסן, רוטה --- 162 חבר. חלוצ'ה --- 51 חבר.
בפולין העולמית: 204 חבר, בפולין, גורדוניה
--- 61 חבר, במסך נוככים --- 22 חבר, מוסקוב ---
32 איש, ויסצ'ינה --- (פולין --- רית העבודה) 10
איש.

במסרבה מסרבה אחרות --- 50 חבר, ב"ר נפר
צאים כיום במסרבה 1037 חבר והכרה.
חלק מהחברים עומדים טורי לעלות לארץ.

הודעה בעיתון "דבר" משנת עלייתו של נפתלי. בהכשרת "שחריה" אליה השתייך היו אז 162 חברים.

ORGANIZACJA
„HECHALUC-PIONIER” W POLSCE
KOMITET CENTRALNY

Warszawa, d. _____
Ola 11, tel. 92-47

החל"ח, ה'ח'ל"ח
העיר המרכזית

השם: _____
מס': _____

אל הח"ח. _____
ב. _____

ה.י. _____

בזה הנני להודיעך שליח החל"ח המרכזי: הודעה להכשרה בקבוצה, נאק
הנמצאת ב. _____
ע"י הנסיון לשם דרך. _____
והנני ל. אקט. _____

עליך לכתוב: תחילת: כר, שמינית: חס, לבנים ובגד-עבודה.
כ"ב ע"י: ל. חס. (דרכיה, הודעה לידה וועדות-
רומה שהנני בריא וסמיל לעבודה יסירה קשה.
עליך לקנות: חוץ בקר לחובותך הדרך בסכום _____
עליך לעמוד היום. קא.י. קא.י. קא.י. קא.י.

בברכה החל"ח
בשם: _____
חשון

P. K. O. 3337

נפתלי מקבל זימון להגיע להכשרה מטעם הסתדרות "החל"ח" - לפני עלייתו.

כמה חודשים לפני עלייתו כותב נפתלי ושולח תמונתו בגעגועים לאחיו אריה שבארץ

11.5.30 - 11.5.31

15 הדרכיה (מקום, זמן, מספר) *11.5.30 - 11.5.31*

16 סוג הויזה האנגלית (כנ"ר) *11.5.30 - 11.5.31*

17 האמצעים שבידו (בצאתו)

18 החפצים אשר אתו *כלי בית - המשקל*

19 אם היה בארץ: (יום באו וצאתו)

20 במה עסק בארץ:

21 כתבת קרוביו או מכיריו בארץ

22 על פי דרישת מי (השם והכתבת) הולך העולה לארץ-ישראל

23 גרשם לעליה ביום *בחדש*

24 אושר לעליה ביום *בח'*

25 על יסוד *החוק*

26 עזב את *ביום 13.2.31* *בא"י*

נוסע לחוף (בא"י) *15.2.31*

הערות

1 השם *הנסיך פתיה-ר-ר*

2 עיר המולדת והמדינה *אלמנה 3/3 - אלמנה*

3 הנתיבות *אלמנה*

4 ההולדת *יום בחדש שנה*

5 המצב המשפחתי - נשוי, רוק, אלמן *18*

6 שם האישה וגילה *שם 18*

7 שמות הילדים וגילם

8 נשאר בגולה *נפשות*

9 המען (שלו ושל בני משפחתו) *נפשות*

10 הכשרה, תעמולה (כמה, כמה זמן)

11 התעודות

12 היודע עברית: קרא, כתב, דבר

13 קרא } שפות אחרות: כתב } דבר

14 השכלה (בית ספר)

סוג *C*

משרד ארץ-ישראלי מרכזי
ורשה, מריאנסקה 10.

חשבון מס' 9966

Sary *Berlinski* *Nafshule-Jere*

למר *ב*

בס"ה	בס"ה	בס"ה	בס"ה
54-	18+	36-	
440	220		
530	265		
194-	97-		
130 20	65 10		
720	360		
89510			

1 ויזה אנגלית

2 מצרית

3 רומנית

4 אוסטרית

5 צ'כית

6 כרטיס-ספינה מחלקה של חברת-האניות

7 מס-כניסה לממשלת א"י

8 תשלום המשרד

9 הוצאות טרנספורט

10

11

נחקבל ע"פ סובר מס'

משרד ארץ-ישראלי מרכזי, ורשה

חתימתו *11.2.31*

חלק ממסמכי העלייה של נפתלי כולל החשבון ששולם עבור הנסיעה

חברי ההכשרה בחו"ל. באמצע נציגי "הליגה למען פועלי ארץ ישראל" בתמונה מס' 894
 מופיעים גם נפתלי וגם אחיו חיים.. נפתלי למטה בין שני בחורים הנשענים עליו.

1930-1936 – שנים ראשונות בארץ

נפתלי עולה ארצה ב-30.3.1930.

בניגוד לרבים מחברי ההכשרה שלו המצטרפים לחברי קיבוץ "רמת הכובש" הוא מגיע לירושלים שם נמצא באותה העת אחיו הבוגר אריה שעבד במקצועות הבניין.

לנפתלי הייתה חשובה מאד קרבתו של אחיו שהיה בחור מקובל מאד, רציני ומעשי.

בשש השנים הראשונות היה נפתלי פעיל בפלוגות "הסדרן" של "הפועל". פעיל בשורות "הבחרות הסוציאליסטיות", הוא עבד תקופה קצרה במפעלי האשלג בים המלח ותקופה ארוכה כנגר בנגריות ירושלים ובמיוחד בנגרית וויסמן. בשנת 1934 מופיע כעובד בנגריית הנדל.

בכל מקום שהיה בו עסק גם בפעילות נוספת.

היה פעיל בועד "הפועל", ארגן טיולים ופעילויות חברתיות ב"בחרות הסוציאליסטיות".

את הפטיפון שלו ואוסף התקליטים זכיתי גם אני להכיר עד שנעלמו.

היה ב"ועד פועלי העץ" ודאג לפרנסתם של הפועלים.

ניתן להתרשם כי הייתה זו תקופה מאושרת בחייו.

בתקופה האחרונה התגורר עם אריה ומלכה אשתו.

מלכה חינכה אותו לפרקים בעזרה במשק בית ובמקביל קרבה אותו למשפחתה, והוא שהיה מאד משפחתי והיה זקוק מאד לחמימות משפחתית נהנה מכך מאד.

נפתלי עם אריה אחיו לאחר עלייתו ארצה – 1931

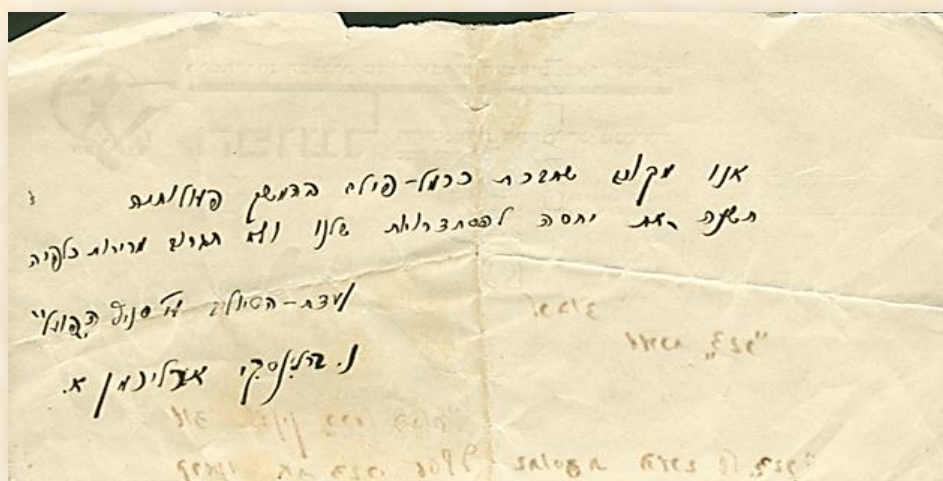
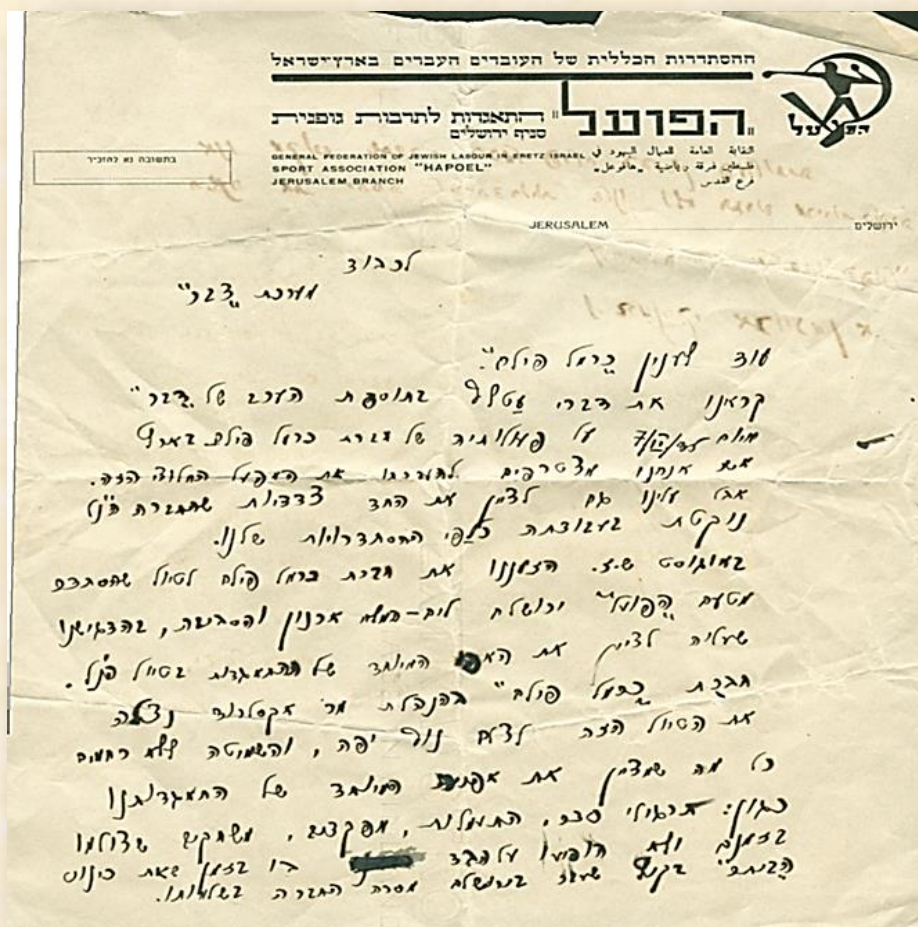
נפתלי מתגורר ברחוב מלאכי 5 יחד עם אריה ומלכה

"פלוגות הפועל"-מתוך ויקיפדיה

"פלוגות הפועל", בשמן הרשמי "פלוגות הסדרן" הוקמו בתחילת שנות ה-30 כמיליציה הסתדרותית בחסות הפועל. שנועדה להתייצב בעיקר כנגד פלוגות בית"ר, אם כי פעלו גם נגד הקומוניסטים והיוו מסווה לפעילויות של "ההגנה", בעיקר לשם מתן אימון גופני צבאי. פלוגות הפועל שימשו כזרוע ביצועית-פוליטית של ההסתדרות עד שנות ה-60 של המאה ה-20 ופעלו כנגד כל מי שהמרה את החלטות ההסתדרות.

המטרה המקורית לשמה הוקמו הפלוגות היו שמירה על הסדר באירועים ציבוריים ולכן נקראו בהתחלה "פלוגות הסדרן". מטרה נוספת הייתה בניית בסיס לכוח מגן במקרה של הידרדרות המצב הביטחוני.

חברי הוועד נפתלי ברלינסקי וארליכמן מתמרמרים במכתב לעיתון "דבר" (1935) על כך שחברת "סרטי כרמל" ובראשה מר אקסלרוד הפלתה אותם לרעה ולא סקרה את המופעים שלהם לעומת הסיקור שנתנה ל"בית-ר".

תמונה מס' 1007-נפתלי נושא את הדגל במפגן האחד במאי של "פולגות הפועל"-מטעם מחוז ירושלים. ועוד תרגילי סדר.

"הבחרות הסוציאליסטית" – מתוך ויקיפדיה

"הבחרות הסוציאליסטית" שנקראה גם **"בחרות סוציאליסטית עברית"** ו**"הבחרות הסוציאליסטית העברית בארץ ישראל"**, היה שמה של המשמרת הצעירה של מפא"י ושל "אחדות העבודה" לפני היווסדות מפא"י המאוחדת ב-1930. ה"בחרות" נוסדה בשנת 1926 כמסגרת ליצירת עתודה פוליטית בקרב צעירים בגילאים 17 עד 23. קיומה הופסק במהלך מלחמת העולם השנייה, שעה שפוטנציאל הצעירים הופנה לגיוס לצבא הבריטי ו'להגנה'.

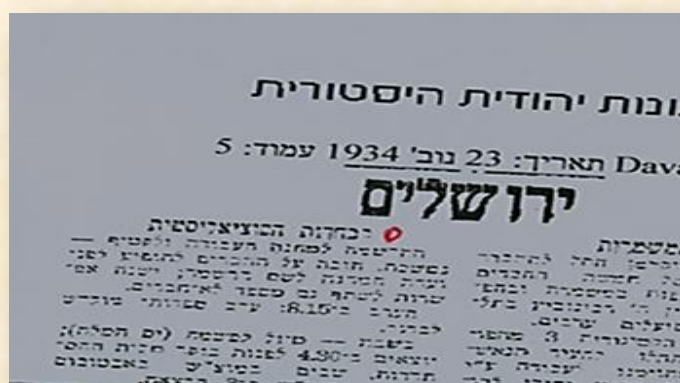
התנועה הטיפה להגשמה על ידי התיישבות או על ידי חיזוק הסניפים העירוניים ופעולה במסגרות התארגנויות פועלים כגון פלוגות הפועל. התנועה הייתה בעלת זיקה לתנועת הנוער "דרור" בגולה.

**ריקוד ה"בחרות הסוציאליסטית" בעטרות. ראשון משמאל נפתלי. שלישית משמאל
גרציה ברעם (אמו של עוזי)**

טיול לים המלח בהדרכת נפתלי

הודעה ב"דבר" על טיול לים המלח מטעם ה"בחרות"

1932 כינוס ארצי של "הבחרות"

1934 - כינוס הנוער - נפתלי מטעם הבחורות בירושלים

תמונות של נפתלי מראשית דרכו בארץ

למטה-טיולים, למעלה כינוס מפלגתי בראינוע "אביב" ברחוב יפו.

טיולים ופעילויות

PALESTINE POTASH LTD.
(INCORPORATED IN ENGLAND 1929)

(DEAD SEA SALTS CONCESSION.)

REGISTERED OFFICE:
52, PALL MALL, LONDON, S.W.1.

TO WHOM IT MAY CONCERN.

This is to certify that Mr. N. Berlinsky
was working on the Dead Sea - Beisan Survey
as Chainman and Staffman for about three and
a half months. He proved to be a quick and
efficient workman.

For Beisan-Dead Sea Railway
Survey.

Sgd. A.H. Tucker.

A.H. Tucker

Jr. Ismael
Manager

B. David,
Camp Manager.

PALESTINE POTASH LTD.

1932-נפתלי עובד באיזור ים המלח במדידות מטעם חברת האשלג

[illegible]

הועד הלאומי לכנסת ישראל
הועד המנהל למערכת החנוך

מחלקת החנוך
טלפון 915

בתיבה נא להזכיר :
מספר

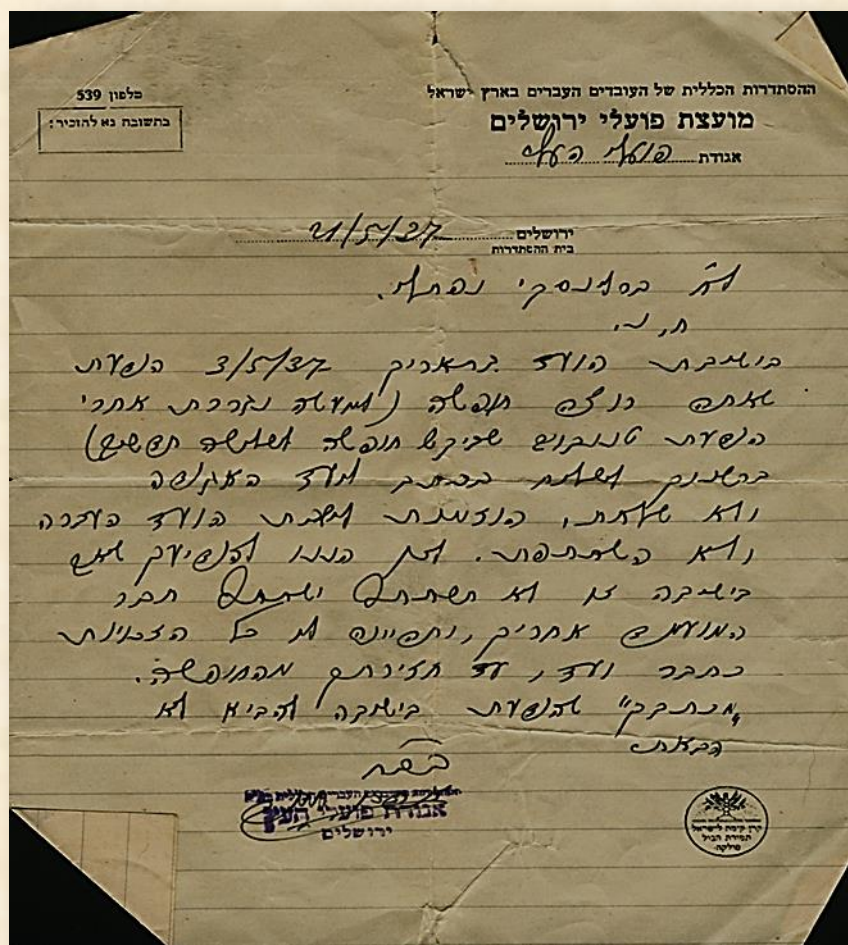
ירושלים,
ת.ד. 101
29/1/55

אני
זר בלונסקי
ב

א.נ.

הענין אשר קרה, כי בשל הביטול שהיה לך
צמי זר ביטול חלקי החמון, שלא התחייב לך
לך ולזר ולדניאל בלם צמי חמון חמון לך 550 זר
לך צמי.

עמלתי רב
ה. חמון

נפתלי עבד במקביל על מנת להתפרנס-כנגד וגם שם עוסק בפעילות ציבורית למעלה טיפול שלו בנושא העסקת ערבים.

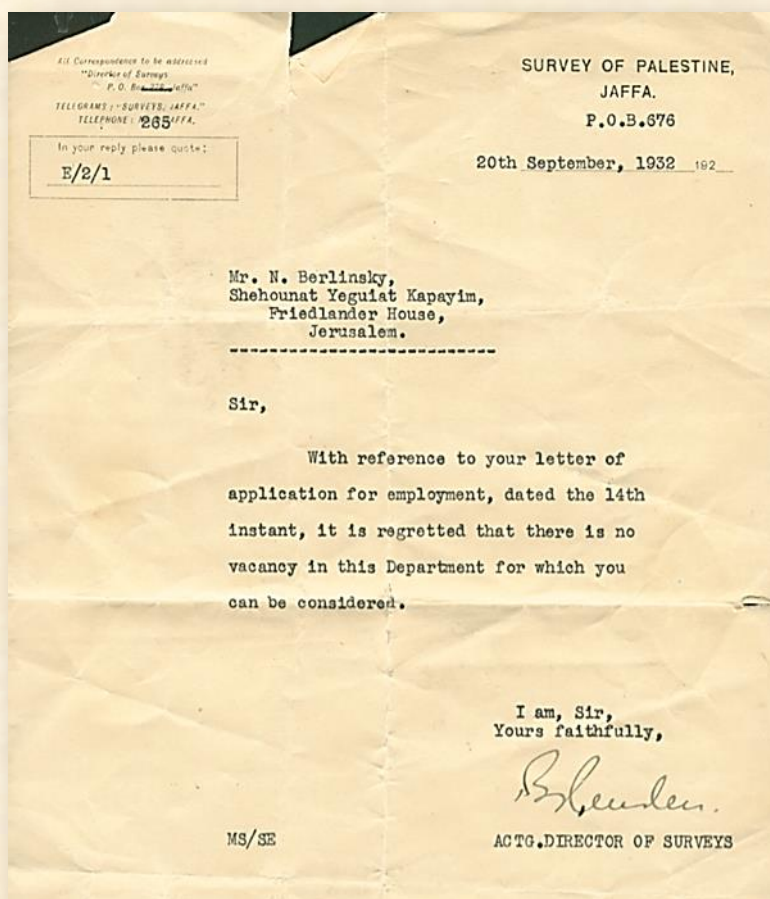
משטרת הישובים העבריים 1936-1946

התקופה המשמעותית בחייו של נפתלי בארץ היו עשר השנים בהן שירת במשטרת הישובים העבריים.

בתקופה זו זכתה עבודתו להערכה רבה.

הוא התקדם והגיע לדרגה הבכירה ביותר לה זכו בני המקום להגיע, בתקופה זו גם הקים משפחה ונולד בנו הבכור.

נפתלי הגיש בקשה להתקבל לנוטרות עוד בשנת 1932 אלא שאז נדחתה הבקשה.

כבר ב-1932 הגיש נפתלי בקשה להתקבל לנוטרות ונדחה

מתך ויקיפדיה- "משטרת היישובים העבריים" (Jewish Settlement Police) הייתה כוח משטרה יהודי חוקי שפעל בחסות הבריטים בתקופת המנדט, והיה חלק ממערך הנוטרות בארץ ישראל.

בימי מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט נרצחו מאות יהודים ברחבי הארץ. דבר זה היה הזרז להקמת משטרת היישובים העבריים שהוקמה בשנת 1936. כוח משטרת זה הוקם בחסות שלטון המנדט הבריטי, כגוף חוקי להגנת היישובים העבריים מפני התקפות הערבים, כחלק מכוחות השמירה. הבריטים נענו בכך לדרישת הסוכנות היהודית, לאפשר שימוש בנשק חוקי להגנת היישוב היהודי. אנשי הכוח נחשבו כ"שוטרים מוספים", דהיינו אנשי כוח עזר משטרת, בהתאם לסמכות שהייתה נתונה למפקדי המשטרה הבריטית לגייס במידת הצורך שוטרי עזר. למתנדבים למשטרת היישובים ניתן הכינוי "נוטרים" או "גאפירים".

כל מגויסי משטרת היישובים העבריים היו כפופים לארגון ההגנה וגויסו דרכו. המשכורת, הנשק והמדים ניתנו לנוטרים על ידי השלטונות בריטים. בחודש מאי 1936 גויסו עשרות הנוטרים הראשונים

במהלך המאורעות גדל מספרם והגיע בשנת 1937 ל-15,000 איש בעשרה גדודים אזוריים. ניתנו להם מדים נאים ונשק טוב, והם הורשו לצאת מתחום היישובים גם לשדות ולמטעים. הקולפאק הטורקי הוחלף לכובע אוסטרלי רחב שוליים. על השוליים השמאליים של הכובע היה משולש שציין את האזור אליו השתייכו הנוטרים. לכל אזור היה משולש בצבע שונה. הקמת משטרת היישובים הייתה גורם מכריע לשינוי לטובה במצבו הביטחוני של היישוב במהלך המאורעות. פורמלית היו הנוטרים תחת פיקוד בריטי, אך בפועל פעלו תחת פיקוד ארגון "ההגנה".

בשנת 1939 כללה משטרת היישובים 22,000 איש. משטרת היישובים המשיכה לפעול עד לסיום המנדט הבריטי, אם כי מספר השוטרים היהודים ירד בהרבה, עד לכ - 1,800.

[illegible]

הציווד שסופק לסרג'נט ברלינסקי הנוטר

בשנת 1959 נאסף חומר להוצאת "ספר הנוטרות-לאש ולמגן".

יעקב כרמון, שהיה אף הוא נוטר ולאחר מכן איש משטרה, רשם את זיכרונותיו של נפתלי אשר שובצו בספר.

לימים נישא בנו של יעקב כרמון – מיכה, לבתיה.

כאן מופיעים הזיכרונות (שנמצאו בעיזבונו של יעקב כרמון) בשלמותם

ירושלים, 8.5.59

רשימתו של פר גמחלי ברלינסקי
סמל גושי לשעבר במסגרת היסודיים העבריים
גוש א', ירושלים. ענבר הסוכנות, ירושלים.

א. התגייסותי

בהגייסתי בשנה 1956 עם סרוך המאורעות. הייתי אז בגוייס
מסעם ההגנה בשכונת ימין טח הגובלת עם העיר העתיקה.
זכורני, שיום אחד ביקר אותי בעמדה, יעקב פט ז"ל ממקד המחוז
באותן השנים והציע לי להתגייס לחיל הנדירות המוקם. הבינותי
שזאת היא לא רק הצעה כי אם פקודה לאיש הגנה ונתגייסתי.
היינו אז כ-60 בגוייסים מסעם "ההגנה" ונשלחנו לקורס מיוחד
על הר הצופים בבית הספר לשוטרים. לאחר איסון מרכז טנטשן כשלוש
שבועות חולקנו לתחנות שונות בעיר ובמחוז ונפל בגורלי להישלח
לעסרון הנמצאת כיום תחת שלטון ירדן.

ע ש ר ו ת

לאחר שהות קצרה בעסרוננו נשלחתי לקורס קורפורלים ברכה-רחל
בהדרכת הצבא הבריטי ולאחר גמר הקורס הרוכתי קורפורלים ברכה-רחל.
לאחר גמר הקורסים הג"ל הוחזרתי לעסרות ושמשת כמפקד המקומי
בעסרות הותקפנו כמעט לילה לילה ק"י ערביי הסביבה. היינו
המיר בגוייסים במאבקים ובעסדות בחוף הכפר ועל ידי כך סנקנו אסונות
בנפש וברכוש כשך כל הזמן.
היינו בעסרות כ-7 אנשים.

עד בואנו גמלו ערבנות במקום, ועם התבצרותנו במסבא, שופרה
הסמירה הן במושב והן בתחבורה בין ירושלים לעסרות והמצב הבטחוני
בכללו כופר בהרבה.

הנשק הליגלי שהיה ברשות ההגנה איפשר לנו לעבור אמונים מרוכזים
וגם לאסוף חושבי המקום וחברי "הגנה" מירושלים שהיו באים באופן
מיוחד להתאמן תחת פסוח של שוטרים פוסטים.

- 2 -

ב. ירושלים.

בשנת 1937 הועברתי לירושלים ונתמניתי כסרג'נט אזורי. הייתי גם אחראי על גוה יעקב ועטורות. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה נערך גם הישוב להגנה ותוך כדי כך חוזקו יחידות הנוטרים וקמה משטרת הישובים העבריים. בירושלים ובמחוז התארגן גדוד מס' 1 שמנה כמה מאות נוטרים. מטביב לגדוד הושבעו אלפי חברי "הגנה" כשוטרים מיוחדים ועל-ידי כך נתאפשר במידה רבה האימון הליגלי של אנשי "ההגנה" בירושלים ובמחוז. מתייחו מלך, היה בין נוטרי עטורת ובאחד המאבקים הליגליים ירה על ערבים וחרג חמור. כתוצאה מהמקרה היה חייב להעלם "מהאופק". התגייס למלמ"א ומפלמ"ה דרך צה"ל לתפקידו הנוכחי בירושלים. בין מגוייסי משטרת הישובים העבריים היה גם יגאל סוקניק-ידין שהיה מפקד-שמר הנע והראה פעילות וחריצות רבה בתפקידו למרות גילו הצעיר.

ג. העיר העתיקה.

בהזדמנות זו ברצוני למסור כמה מקרים אופייניים לתקופה ההיא. בשנת 1938 התשלטו הערבים על העיר העתיקה. השוטרים האנגלים נסוגו והיה חשש רציני לחייהם ולשלומם של התושבים היהודיים בעיר העתיקה.

לפי הוראת מפקד המחוז נשלחתי לעיר העתיקה יחד עם כיחת חברי ~~ההגנה~~ ^{ההגנה} כהרכב של מפקדים. מהפקידנו היה להרגיע את התושבים היהודיים, לארגן את השמירה במקום עד החזרת הסדר. בשיתוף פעולה עם קפיטן סילבר המנוח שהיה אז מפקד המשטרה כרובע היהודי-בעיר העתיקה, מלאנו את משימתנו בהצלחה, ובלי ספק הרגישו ערביי העיר העתיקה את נוכחותנו במקום...

שבוע ימים ארכו הקרבות במקום עד שהצבא הבריטי נכנס לעיר העתיקה, השתלט על המצב והחזיר את הסדר על כנו. יהודי העיר העתיקה המנותקים וללא כל קשר עם ירושלים החדשה, התרגשו ביותר לבואנו וראו בנו, בבבדק, כמציליהם.

ד. הרמטכ"ל

- 3 -

באחד הלילות עליתי עם כיתת נוסרים למארב בהר לאחחילופי
 יריות בינינו ובין הפורעים. הם נסוגו ומאז לא הוסיפו להטריד את
 התחבורה. ומקרה שני מאותו מקום.

בשעות הבוקר של אחד הימים ארב ערבי צעיר ליהודי זקן אשר היה
 להלך מדי יום ביומו מבית הכרם לבית וגן כמחקן פרימוסים. הערבי
 דקר יהודי זה למוות. בעזרת חושבי נוח שאנן עלה בידי לעצור את
 הערבי הזה שהוכר כדוקר. הוא הועמד למשפט ונידון לחמש שנות מאסר.
 המקרה הזה היה לשיחת היום בין הערבים אז.

בתקופת המאורעות היו גם מקרי רצח בדרך בין גבעת שאול לבית
 הכרם, בשבילים.

מפקד המחוז הטיל עלי להפסיק את מעשי הרצח בכל מחיר.
 ארגנתי מארבים יומיים ובאחד הימים עלה בידי לעצור שני ערבים
 כשעל ידם מתחת לאבן - אקדח.

לפי הוראת מפקד המחוז, היה עלי למסור את הערבי על נשקו לקצין
 היהודי במחנה יהודה מזרחי ז"ל. הם הועמדו למשפט.

באותן השנים התאמנו בווארי על יד ברית הכרם. ביום בהיר
 אחר גלינו מוקש שהוטמן בכוונה לחטל את הנוסרים המתאמצים.

בלוי זה מגע קרבות יקרים ממגיני ירושלים.

הסגדרים שלנו שמשו גם להעברת נשק ההגנה מנקודה לנקודה לפי
 הצורך.

זכווני, מקרה של העברת ארגז נשק מהעיר לנהר יעקב. בהגיענו
 לשיך ג'רח (שער מגדלבוים כיום) עצרנו שני שוטרים אנגליים שביקשו
 טרמפ להר הצופים. הארגז היה חשוד בעיניהם והם שאלו שאלות. בכל
 זאת לא גילו מה שיש בו וכך הועבר הנשק ליעודו.

נוטרי יחידתנו פ.י.ע. אימנו את אלה שנהיו אחר-כך לטובי המפקדים
 בהגנה ואחר-כך בצה"ל. הנוטרים בירושלים החבלטו והיו לכוח הגנה
 חשוב הן בעיר והן בכל המחוז מנוה יעקב ועטרות בצפון עד הר-טוב
 וגוש עצמון בדרום מרח.

האנגלים ידעו לא פעם להעריך את הכוח הגלום בחיל הנוטרים וש
 ושתפנו לא פעם בהופעות צבאיות ובמסדרים שונים.

הנוטרים השתתפו במסדר קבלת אחיו של המלך אנגלי שביקר בירושלים
 בזמן מלחמת העולם השנייה. השתתפו בהופעה זו, בהר הצופים, נוסף

משטרת הישובים העבריים

ממערב. בהר"טוב היו 40 תושבי המקום מתכננים מדי לילה לבית אחד בן ש קומות. ששימש כעין מבצר של הכפר. חילופי יריות היו מתפתחים בכל לילה לרוב — מבלי שצד אחד פגע במשנהו. שני חל במצב רק כשהמגינים החלו לצאת החוצה. ההתחלה היתה קשה. רק שלושה התנדבו לגיחה. אולם במשך הזמן רבו המתנדבים והישובים העבריים החזיקו מעמד.

משנסדו הישובים בנוש"עציון. היה גם גוש זה בתחומם של נוטרי חביר תחנות הוקמו בישובים: עטרות, נה"יעקב, קרית"ענבים, מעלה"תהבים ארזה, הר"טוב, רמת"רחל ונחלת"יצחק. בעיר הוקמו תחנות בארנונה, צפון תלפיות, בית"ספר "אליאנס", חוות"הלימוד, בית"הכרם, בית"גן ויפה"גן.

אלו היו התחנות הקבועות של הנוטרים. אך בדרך כלל לא דבקו הנוטרים בתחנותיהם. אלא היו יוצאים למקומות התורפה. בהתאם לצורך השעה. הם גויסו לעזרת כל נתקף. לשיא פעילותם הגיעו הנוטרים בשנת 1938. כאשר השתלש הערבים על העיר העתיקה והניסו את הבריטים מהרובעים הערביים: תמנון התבצרו במבואות הרובע היהודי, אך קיימת היתה סכנה כי יסוגו גם משם.

על שכם מטה ה"הגנה" רבצה האחריות לשלום תושביה היהודיים של העיר העתיקה. לפי הוראת מפקד"המחוז של ה"הגנה", נשלחה יחידת נוטרים בפקוד של הסמל נפתלי ברלינסקי. לארגן את השמירה במקום עד להחזרת הסדר עז כנו ולהרגיע את התושבים היהודיים. שנחפסו כאן לשחד ולבהלה.

מספר נפתלי ברלינסקי:

"בשיתוף"פעולה עם קפיטן סילבר המנחה. שהיה אז מפקד"המשטרה ברובע היהודי בעיר"העתיקה. מילאנו את משימתנו בהצלחה. ערביי העיר"העתיקה שהרגישו בנכחותנו במקום. לא חדלו להעמידנו במבחן.

"יהודי העיר"העתיקה. המנותקים מכל קשר עם ירושלים החדשה. התרגשו ביותר לבואנו. ראו בנו את מציליהם ומילאו אחר כל הוראותינו. שבוע ימים נבדדנו התגרות במקום. עד שהצבא הבריטי הוכנס לעיר"העתיקה. השתלט על הבצב והחזיר את הסדר על כנו."

הכנוסיות הערביות היו משתוללות בעיר העתיקה. תקפו לא רק יהודים אלא גם "סידרו חשבונות פנימיים". היו מחסלות את מתנגדיהן ואת מתנגדי המוסלמים שבין הערבים. ומהכוננות לזנק אל מעבר הרובע היהודי והעיר החדשה. מספר חביב כנען. שהיה באותם הימים סמל"נוטרים:

"הוטל עלי לצאת עם כ" 150 נוטרים מרחוב הנסיכה מרי לקצה השני של העיר. מעבר למושבה הגרמנית. כדי לארגן שמירה על מתקנים כתחנת"החשמל. תחנת"הרכבת. מחסני הדלק של "של" ו"סוקוני"ואקום". מחסן עצים וסחמים של כי וברמן והמבואות המוליכים לירושלים העברית מצד בקעה ואבר"טור. המבואות קיבלו רובים ממחסן המשטרה. אך הסתבר. כי בהתאם להוראה ינתנו להם כדורים רק במקום. ירד גשם שוטף. רכב לא ניתן לנו והדרך העוברת בתוך ישוב ערבי

בשנת 1925 (פולח, הבכור נאלץ להשאיר בהיותו פרינסת הבית מוטלת עליו).

במכתביו של ז"ל אריה ז"ל הביתה הציע לאחיו ואחיותיו להוסיף על לימודיהם הציוניים, לימוד מקצוע, כי בלעדיו אין קיום בארץ. בהשפעתו נכנס נפתלי ז"ל לבית "אורט" ללימוד מקצוע הנגרות. בסיימו את חוק לימודיו צורף להכ"ר שנה ובשנת 1930 עלה לארץ ישראל.

הסתגלותו לחיי הארץ מבחינה חברתית לא היתה קשה, ביותר מאחר שאחיו אריה היה כבר אז מפקד ב"הגנה" חבר בהסתדרות העובדים ב"השועל" וכו'. ונפתלי צורף מיד לכל הארץ-גונים וההסתדרות הג'ל ונוסף לכך גם ל"בחי" רות הסוציאליסטית.

היתה אז תקופת חוסר עבודה, ואם כי הוא עצמו לא היה מובטל אף יום אחד חשש מן הבאות מאחר שלא היתה לו עבודה קבועה.

עבודה אחת מאותם הימים השאירה על נפ" תלי רשמים חזקים לכל ימי חייו. זו היתה עבודת מידות לאורך כל בקעת הירדן (מיס" המלח עד עמק בית שאן). ממשלת המנדט תכננה אז רכבת אווירית לאורך קו זה ונפתלי נתחבל לעבודה זו בהצלחת המהגוס קסינקה.

כשהיה מסליג בוכרונותיו מאותה תקופה

ברגשי גאות מהולה רחמים על עצמו, מחמת תנאי העבודה והאקלים הקשים שמת גם לציון כיצד הצליח לאמוד את המרחקים בעין בלתי מזוינת כמו במכשירים המיועדים לכך. (אגב את כל משטרתו היה שולח או לאחיו אריה, שהיה או מחוסר עבודה וכשהיה נזקק לדמי כס היה מבקש ממנו.)

בתים העבודה "ההרפתקנית" הזאת, החל לע" בוד בנגרית ויסמן, אשר בלילות שימשה מקום אימונים לחברי "ההגנה".

כשהפצו מאורעות 1936 התגייס נפתלי "לפי צו ההגנה" ל"גטרות" ביחידה של "משטרת הישובים העבריים". תוך זמן קצר הוא מקבל העלאות בדרגה ולבסוף מתמנה כרב סמל פלוגת גתי האחראי על השמירה של ירושלים והסביבה במשך כ-10 שנים בין 1936—1945 היה נפ"ר

ביטוח לפועלי בנין בהסתדרות העובדים בירושלים. בעבודה זו המשיך עד שהמות הכריעו. בשנת 1927 כשנתיים לאחר עלותו ארצה, הצטרף להגנה. בשנת 1929 עבר קורס סגנים ובפרוץ המאורעות השתתף בשמירה ובהגנה בי עיר העתיקה כמפקד הנקודה ברחוב המיוחד. שנים רבות המשיך לפעול בהגנה, עבר קורסים שונים והדריך קבוצות חדשות. במאורעות 1936 היה אחראי לבטחונם של השטח המשתרע מסני הדרה דרך מוקד ברוך ורוטמה ועד ליפתא. עם הקמת המדינה השתתף בהגנה תל ארזה והיה קצין המטה של האיוור.

נפטר ב"1974.

(מטח דברים שנמסרו על ידו בע"ס בשביל ספר ההגנה ונתונים ביאוגרפיים מפי אשתו מלכה).

נפתלי ברלינסקי ז"ל

נפתלי ז"ל נולד בשנת 1910 בסרני פלך וולין. כבן ה'5 מבין 8 ילדי המשפחה אביו היה סוחר יצירות אמיד ומשפחתו הייתה בבית רחב מידות אשר היה פתוח לכל עובר אורח.

בשנת 1915 כאשר גדודי הקוזקים שכבשו את העיר ששטו על בתי היהודים מת אביו מיתה הטובה כשראה אחד הקוזקים מתקרב אל אמו עם חרב שלופה. ימים קשים באו מאו למשפחה. האח הבכור ירחמיאל (פולח) המנוח (עבד שנים רבות באוניברסיטה הביורושלית) שהיה אז רק בן 15 נטל עליו את עול כלכלת הבית ויש לציון כי כנצר מילא את תפקידו בהצלחה רבת. אבל את מקום האב לא יכול היה למלא. נפתלי ז"ל היה מרבה לספר ולחלום על "בית אבא". בעיקר תכפוהו החלומות לאחר "השואה" בה הושמדו אמו, אחיו הבוגר ממנו ומשפחתו, ואחותו הצעירה.

לאחר מלחמת העולם הראשונה, כאשר קמה תנועת "החלוץ" שמש ביתם "בית ועד" לחברי "התנועה".

החלוץ של המשפחה בקיום סצוות העליה לישראל הלכה למעשה היה אחיו אריה ז"ל שהיה בוגר מנפתלי ב"4 שנים בערך ועלה

הסוכנות היהודית. נפתלי ז"ל עבד אז בחדר שליד חלונת העמדה "מכונת התופת". חלקים מהמכונות הועברו על שולחנו והוא ניצל בנס. במקרה עמד אז בפתח היציאה של החדר והוא נפצע רק בראשו ובעורפו.

ב"מלחמת השחרור" מתמנה נפתלי כמפקד פלוגה. אנשיה אינם צעירים ביותר ואין הם נמנים על פלוגות מחץ אבל יש להם תפקידים מכובדים ועוזרים לצעירים.

בשרות "מילואים" היה נפתלי ממונה על פלוגה ששמרה על כמה יישובים בפרוודור ירושלים.

בעבודה האזרחית עבר נפתלי ל"עליית הגור", למדור ל"ריהוט וציוד". עד מהרה התמנה למנהל המדור. עבודה זו היתה קרובה לו יותר מבחינה מקצועית (בהיותו בוגר "אורט") והוא מצא בה כר נרחב ליוזמה, לארגון ולשיכלול. היה חבר וידיד טוב לעובדים במשרד וגם עם אלה אשר בא איתם כמגע בקשר לעבודה, מחוצה לו פיתח יחסי ידידות עמוקים שהיו הרבה מעל ליחסי עבודה רגילים וזאת על אף הויכוחים וההיכוכים וה"מריבות" שהיו לו איתם בקשר לטיב העבודה ומחירה.

אדם ישר ובעל שכל ישר היה נפתלי, דואג ומסור מאוד למשפחתו, איש טוב ואיש ישיחה. אוהב את הבריות והבריות גם אהבוהו. תהי נשמתו צרורה בצרור החיים.

הדסה

מאיר גוטליב ז"ל

הכרתיו הרבה שנים מאז בואי לירושלים בשנת 1935. עבדתי איתו בפלוגות "הפועל" ו"הסדר". אך לא היה "סתם" חבר הוא היה פעיל ב"הפועל", היה עסקן כעין "מורה" אבן בלי מנגנונים. הופעתו ב"חברה", בישיבות, ב"אסיפות ובטיולים עוררה תמיד לעירנות ולזכויות חים על נושאים "זונים". הוא דיבר בלהט, בקו רם בהדגשת דבריו והיה לוחם על עקרונות הצדק והיושר. אמנם אהב את הוכחות לשמו, אך עם זאת היה מקבל תמיד את דעת הרוב ונכנע

תלי ז"ל דמות פופולארית בעיר ירושלים. בהיותו "הסטאף סרגינט" (רב סמל פלוגתי) של "משטרת היישובים העבריים" (הנוטרים חובי שי הכובע האוסטרליים) ומדריך "תרגילי סדר עם רובים" בחצר ביה"ס "אליאנס" שב"מחנה יהודה", הכירוהו כל תלמידי אותו ביה"ס וכן כל דרי הסביבה, כי כל אלה היו מתאספים בשבתות מסביב לאותה חצר וצופים במחזה ה"תרגיל" כמו במשחק "כדורגל".

נפתלי הצטיין ב"מקצוע" לפי עדות רבים וביניהם גם הקצין הבריטי, פקודתיו היו קצורות וזרות וקולו רם וחזק ונשמע למרחקים.

תלמידים רבים היו לו לנפתלי ביניהם גם חברי "הגנה" שלא היו "נוטרים" אלא רק "מורשעים" לא לבשו מדים ולא קבלו משכורת מהממשלה, אך הורשו לשאת נשק או נכון מזה להשתמש ברובי הנוטרים למטרות התגוננות.

לא היה זה קל להיות רב סמל פלוגתי, תחת מרות הקצין הבריטי והשגחתו כמעט המתמדת של הסמל הבריטי, מחד צריך היה להיראות נאמן וממלא פקודותיהם, ומאידך לבצע פקודות "ההגנה" שלא כ"כ תאמו את הפקודות "המג" דטוריות" ולפעמים אף עמדו בסתירה מוחלטת להן. ולא אחת קרה שהקצין והסמל הבריטי דשבו, שלא בידיעתם כמובן, על ארגוני החמושת שהוטל על נפתלי להעביר לעטרות או למקום ישוב עברי אחר. אנב הקצין הבריטי שימש במקרים רבים כאלה הסוואה טובה בשעת חירום, שים אחר נשק.

"הנוטרים" הופכת ברבות הימים למקצוע, אך למקצוע שאינו מפרנס כ"כ את בעליו. וכאשר המדובר הוא בנוטר שצודנו רווק נוחא, אך כשמתעוררות מחשבות על הקמת בית בישראל מתעוררים גם ספקות: האם מותר לעת כזאת? ובמשכורת כזאת? אך נפתלי הישר והזהיר מטבעו מחליט בכ"ז ובל"ג בעומר תש"א בא בברית הנשואין.

"הבית" כלל אז חדר אחד ושמש במטבח משותף. הריהוט — זה שנשאר מימי הרווקות, אך גם בשבילו היה החדר צר מלהכילו וכאשר נולד הבן הבכור בקושי נדחקה לתוכו מיטת התינוק. ממשילת המנדט הוסיפה לכבוד הולדת הבן לורה אחת לחודש. כסף שהספיק בקושי לקנית סבון לכביסת חיתולים.

בסוף 1945 התפטר נפתלי ז"ל מה"נוטרים" והתל לעבוד ב"סוכנות היהודית" ב"מדור לחי" פוש קרובים". אכן המעבר מה"נוטרים" הדינמית עם הטנדר הצמוד לפקידות הסטטית, היה קשה ביותר מבחינה נפשית. אך כעבור זמן לא רב עבר לטיפול בחומר של המחלקה המדינית, עבד דה קצת יותר מעניינת.

החלו "הפיצוצים" במכונות התופת — הפי" צוץ בדפוס בגירוזלם פוסט", הפיצוץ ברחוב בן יהודה. נפתלי ז"ל שהיה אז האחראי על חבל מס' 5 — מרכז העיר — מטעם "משמר העם", עבד ימים ולילות, ללא לאות לפתרון כל מיני בעיות. לבסוף בא "הפיצוץ" בחצר

מתוך חוברת של "ארגון חברי ההגנה" בירושלים, הדסה מספידה את נפתלי תוך שהיא מסכמת את תולדות חייו.

ירושלים, 22.5.59

רשימתו השניה של מר נפתלי ברלינסקי
לשעבר סמל גושי של מ.י.ע.

מועדון הנוטרים בירושלים

ב-1938 נוסף למסורת היטובה העברית, התחילה ממשלת המנדט לגייס נוטרים נוספים לתפקידים שונים בהון העיר והמחוז. לשם שמירה על שדות החקלאה והמחקנים הצבאיים גויסו נוטרים מסעם חיל האוויר הבריטי וכמו כן היו גיוסים לתפקידים אחרים. לפי המלצת הסטללים הגושים, העניקה מחלקת הבטחון של הסוכנות סכום ידוע לפתיחת מועדון לנוטרים ברחוב בן-יהודה בירושלים בבנין מועדון ההיירות והטוריקין של ההנהלה הציונית. מועדון זה נועד לפגישות בשעות הפנאי לחברים נוטרים, שבילו שם בצוותא על כוס תה, במשחקים שונים ובמסיבות הנוטרים השתתפו בחזקת מועדונים בהשלום של שללינג לחודש. וזכור אני שמדי חודש בחודשו הייתי מופיע בזמן השלום למקומות שונים על מנת לגבות את המס החודשי.

המועדון הזה נתקיים כמה שנים ובו התנהלה גם עבודה חינוכית-חברתית. זכורני שבפתיחת המועדון נחבר יצחק בן-צבי, נשיא של מדינת ישראל כיום.

יחד עם המועדון התארגנה אז קופת נוטרים, שהשתתפו בה כל הנוטרים במחוז. קופת זו העניקה הלוואות לנוטרים נצרכים ונוסף לכך סייעה גם לפעולות הסטורטיביות של הנוטרים.

- לרשימות מר ברלינסקי מצורפות 10 תמונות:
- א. מסדר בבית הספר לטוטרם בהו הצופים לכבוד ביקורו בארץ (בשנות המלחמה) של אח חמלך האנגלי.
 - ב. הקורס הראשון של המתנדבים לנוטרות בירושלים ברחוב-רחל, בשנת 1936.
 - ג. מסדר נוטרים בחצר אליאנס בירושלים.
 - ד. מועדון נוטרי ירושלים בשנת 1938.
 - ה. קורס ראשון של נוטרים קורפורטים ברחוב-רחל בשנת 1936.
 - ו. סמל נפתלי ברלינסקי.
 - ז. נוטרי מ.י.ע. משתתפים בהלוויית מנחם אוסישקין בירושלים.

רשימה נוספת של נפתלי על הקמת מועדון הנוטרים, בו היה פעיל, מועדון לפעילות חברתית ועזרה הדדית - 1938

יום חמישי וי"ז. 22
 שלום מ' ברוינסקי!
 אנני מציינה איתך יום הולדת
 שיערך ביום שבת ישיב' 4
 אחר צהריים.
 אנקדק לבוא. יום ראשון
 סוף יואל פרסני. קצת קטן טולק.
 אנקדק להראות את
 האבזסון שלך. אם קשה לך
 יאני יגיע אליך בבקר ואני
 אעלה.
 מקום נעים וא.
 אנה

קופת הנוטרים העברים
 במחוז ירושלים

39 כרטיס חבר מס'
 1944 לשנת
 השם סדס גלינסקי נפלי
 מס' 7137

הנהלת הקופה:
 ראש

לנוטרים בירושלים קופה פעילה ופעילות חברתית. הפטיפון של נפתלי היה לשם דבר.

ישיבת אורח. לא 1239
על גבי הדין, קראתם בלתי. לזכרון. אורח. פאק. שפיט.
לזמן. סוף.

ו"ב. חזק. יעקב. בן. קרל. פאק.
סדר. פאק.

א. תנן.
ב. נשף.
ג. ואלו.
ד. צורה.

ה. פין. אפס. מלכות.
ו. אפס.

במלכות. אפס. א. קרא. פאק. לא. אפס. מלכות.
ב. פאק. אפס. אפס. מלכות. פאק.
ג. אפס. אפס. אפס. לא. אפס. מלכות. פאק.
ד. אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
ה. אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
ו. אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
ז. אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.

אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.

אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.

אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.

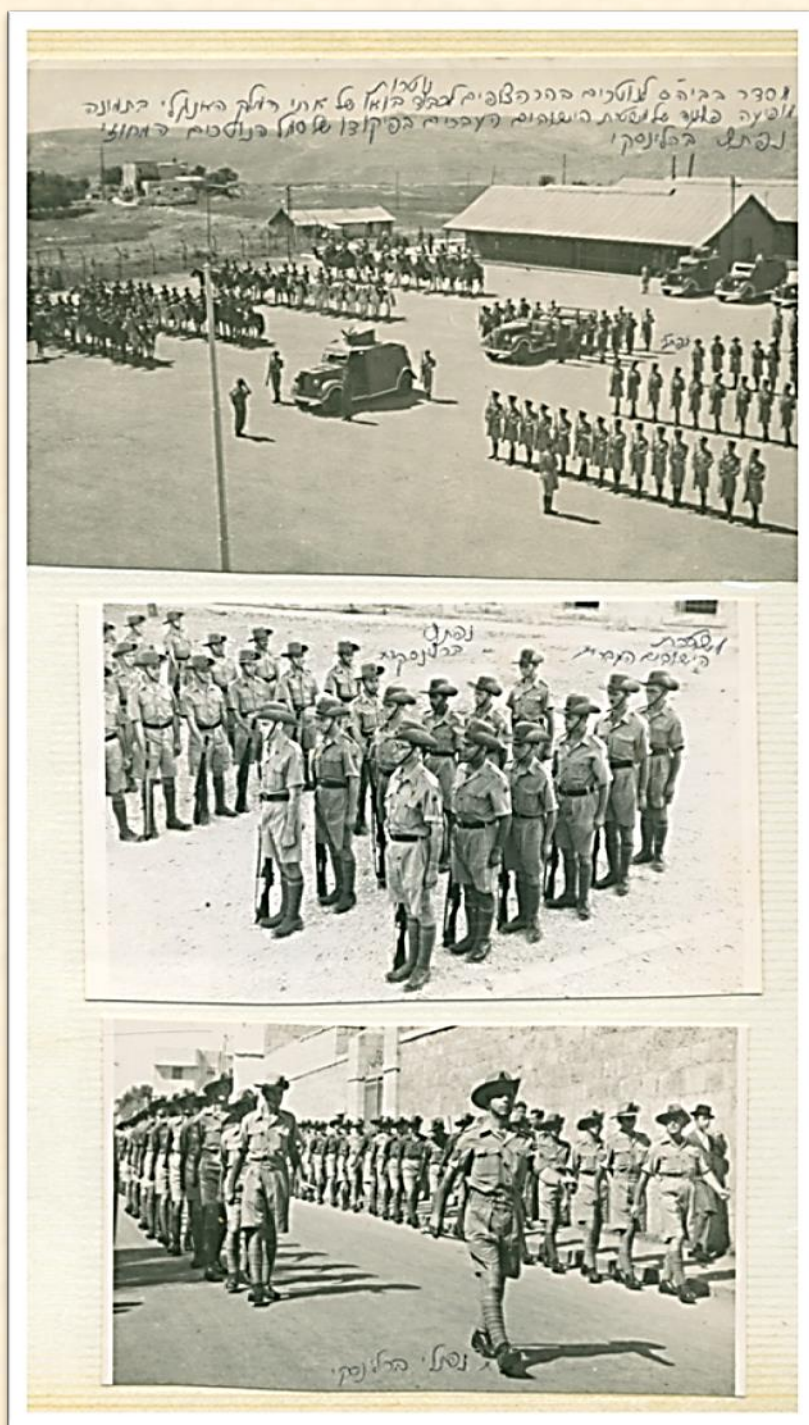
אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.

אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.

אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.

אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.
אפס. אפס. אפס. מלכות. פאק.

על זה הייתה גאוותו של נפתלי--לא היה טוב ממנו בהדרכת תרגילי-סדר.

למטה –הלווייתו של מנחם אוסישקין, 1941 נפתלי בראש נוטרי –ירושלים. אוסישקין נקבר במערת ניקנור על "הר הצופים"

בתמונה העליונה –המסדר לכבודו של הדוכס מגלוסטר שהגיע לביקור בארץ הוכן לכבודו מסדר חגיגי של נציגי יחידות רבות וביניהם נציגי "משטרת הישובים העבריים" את היחידה הכין – בהצלחה רבה –לקראת האירוע–נפתלי.

התרגילים נערכו בדרך כלל בחצר ביה"ס "אליאנס" הסמוך לשוק "מחנה יהודה" והיו מוקד משיכה לתושבי ירושלים

מתאר את האירוע אחד מהנוטרים (עדותו נמצאה בין העדויות שאסף יעקב כרמון לקראת הוצאת הספר "לאש ולמגן") "נבחרתי כאחד מקבוצת בחורים-שכל אחד מהם היה בגובה 180 ס"מ ומעלה- שעמדה לייצג את "משטרת הישובים העבריים".

כמפקד היחידה נבחר הסמל ברלינסקי (שהיה דווקא קצר קומה) הוא תרגל אותנו את ההופעה במשך שבועיים, כמעט, הוא ידע את מלאכת ההדרכה.

על מגרש המסדרים בבית הספר לשוטרים הוברר שעלינו להתמודד עם עשרות נבחרות שונות-אנגליות, ערביות ובדואיות-רגלים, רוכבי סוסים וגמלים.

ידענו את המוטל עלינו, פעלנו כגוף אחד ממש.

מיותר להוסיף- היום היה שלנו הקולונל הילל אותנו במפורש.

פניו של הגוי שלנו, מטיוס, קרנו. הוא התפאר בנו-ילדי שעשועיו.

הרוח שפעמה בצעירי ישראל באה לידי ביטוי-זו הפעם, על מגרש המסדרים בלבד"

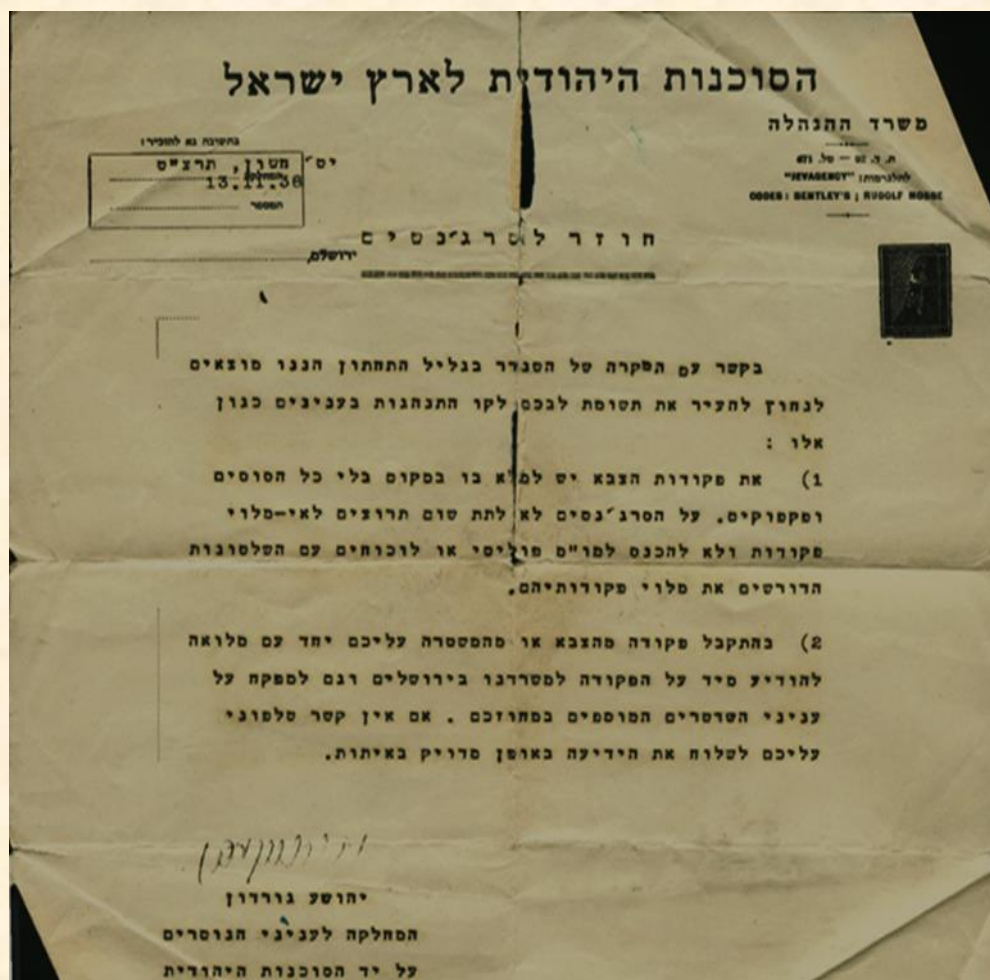

אימוני נשק ואימונים אחרים ב"עטרות"

עטרות -1944

עטרות היה מושב עובדים ששכן כ-11 ק"מ צפונית לירושלים, ליד הכפר הערבי קלנדיה ובסמוך לשדה התעופה עטרות שנבנה בידי הבריטים. היישוב פונה במלחמת העצמאות והוחרב בידי ערביי הכפרים הסמוכים.

הסרג'נטים מזהירים שלא להפר את הוראות הבריטים למרות הקושי וניגוד העניינים בו הם מצויים.

עם הקצין הבריטי מטיוס שהיה ממונה מטעם המשטרה הבריטית על גדוד 1 של "משטרת הישובים העבריים". הקשרים ביניהם היו טובים מאד, נפתלי רצה מאד להיפגש עימו לאחר קום המדינה.

"מועדון הנוער בירושלים" –נפתלי ראשון מימין-1938

שמו של נפתלי מוזכר גם בעיתונים – ופה בנושאים הקשורים ב"עטרות" ובשלב מאוחר יותר ב"בית הכרם" שם משרת נפתלי בשלב מאוחר יותר ומעורב שם בפעילויות באיזור "הר – הרצל" של היום. כאן רשומה עדותו בנושא רצח הרוכל יצחקי ליד שכונת "יפה נוף"

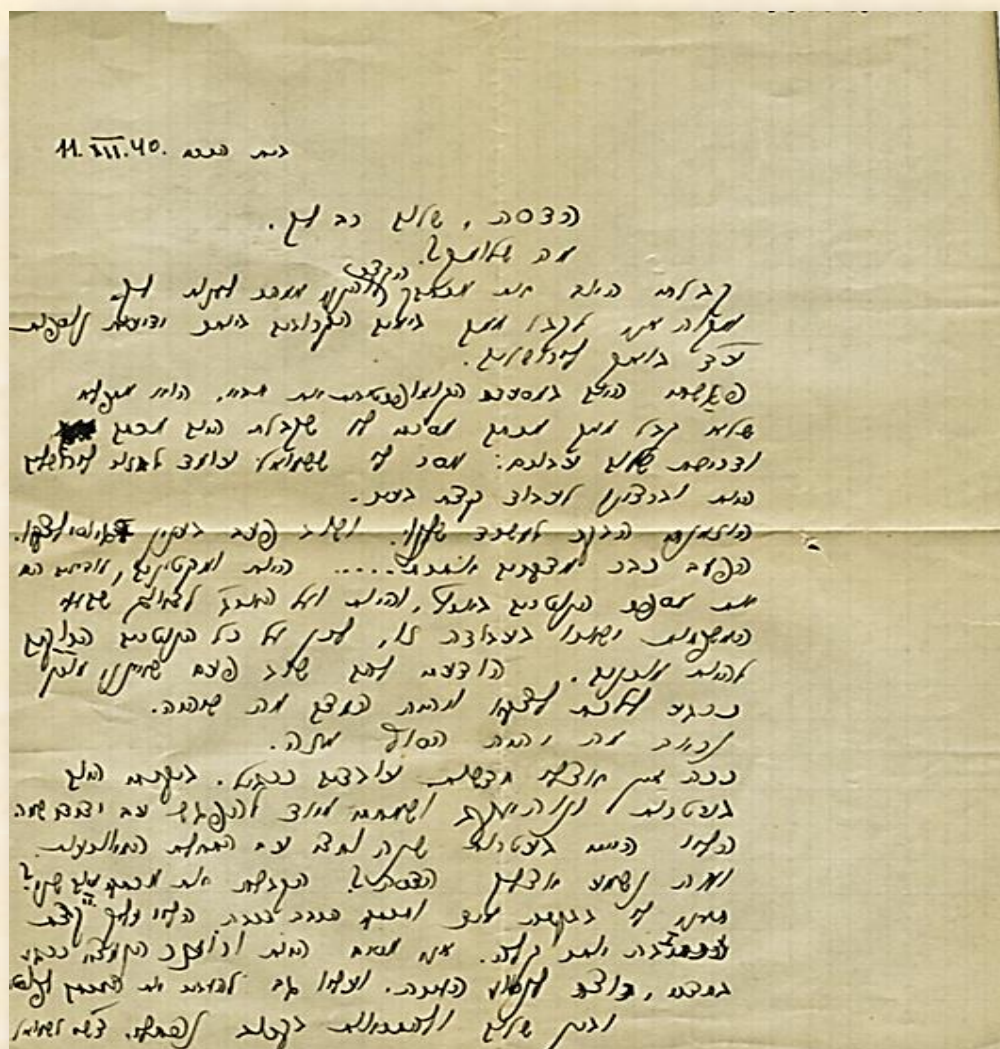
נוף

ובינתיים נפתלי מקים משפחה

נפתלי משרת עדיין בנוטרות אך השלטונות הבריטיים החלו ללחוץ על הנוטרים להתגייס למאמץ המלחמתי ונפתלי חושש למקום עבודתו.

הוא מתלבט אם זהו הזמן להקים משפחה. גם המצב הבלתי ברור באירופה מעיק עליו. הדסה לוחצת ובסופו של דבר ב 1941 הם נישאים בבית ההורים של הדסה ברחוב אלחריזי בנוכחות מכרים בודדים בלבד. בספטמבר 1942 נולד הבן עוזי שנקרא על שם אביו של נפתלי- עזריאל.

המשפחה מתגוררת ברחוב עובדיה יחד עם מולה ומניה. לקראת אמצע שנת 1943 הם עוברים להתגורר בדירת ההורים.

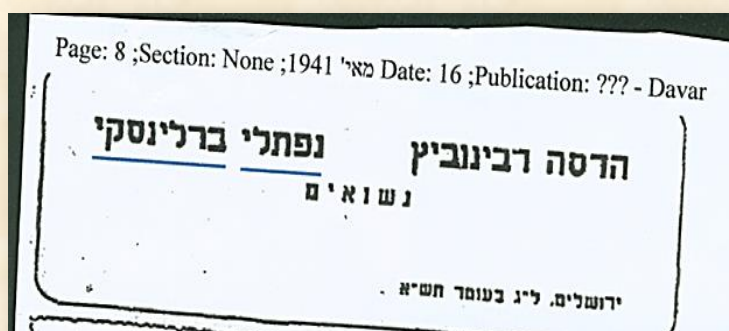

מכתב של נפתלי להדסה--הבריטים מקטינים את מספר הנוטרים בארץ נפתלי אינו מוכן להתגייס לצבא והוא חושש לפרנסתו.

יום ששי' 14/III/41

נפתל של.

הכבוד, כי תבצע יום החלטת עזב הערה.
 והיות יום לחשם, בי לא נפגש צד יצ (מפני
 סביר עזבתיך ויתכן גם שאני אמרתי אתה
 החנות) לכן פני מעלה בדיני האלה על
 הכתם. (הצדק נעשה שלא היציאות הורי
 ועליו לא להצטרכו התבחרים).
 נפתל משהי כהוג' לאמר שרפדנו אדם.
 ופני זה שאמר לך: אין ענין עזבתיך בדיני
 לשמש גורם לבח"ו. משהחלטנו לקשר את
 גופלנו זה עם זו בדינינו אנו להתחלק גם
 השנה וגם הכע. ים להאמין הגורם לקלות
 שהיא ידכ' לנו פנים. ומה היית עושה
 נפתל. לנו סבסובק העלצה היה נאכל
 לאמר שהי"נו קשורים הי"נו יבית ובפ"נ
 נפתל יקב יצק ואמר אל גמח
 ולא תכח"ו! זני אמרתי עזבה. יורה
 אמרתי עזבה זמרת במקרה שיעשה נאכל
 ויהי בסדר. אני יקבל סתם משהי נפתל

הודעת הנישואין של הדסה ונפתלי עיתון "דבר" 16/5/1941

עוזי בן שנה

למטה-פנקס הנחות לקניית מוצרים לנוטר.

[illegible]

מכתב של נפתלי להדסה (1944) מכתב קצר המלמד הרבה – על הקשר העמוק שלו לאחיו ולילדיהם על המחויבות שהוא חש כלפי משפחתה של הדסה. בואב לו מאד שישראל בן השנתיים לא מכיר אותו והוא מאשים את עצמו בכך. הרבה לומדים אנו על עזרתו בבית. הדסה נמצאת באותה העת בכפר גלעדי.

1946-1949 - עבודה בסוכנות ושירות כמגויס

אחראי ב"משמר העם"

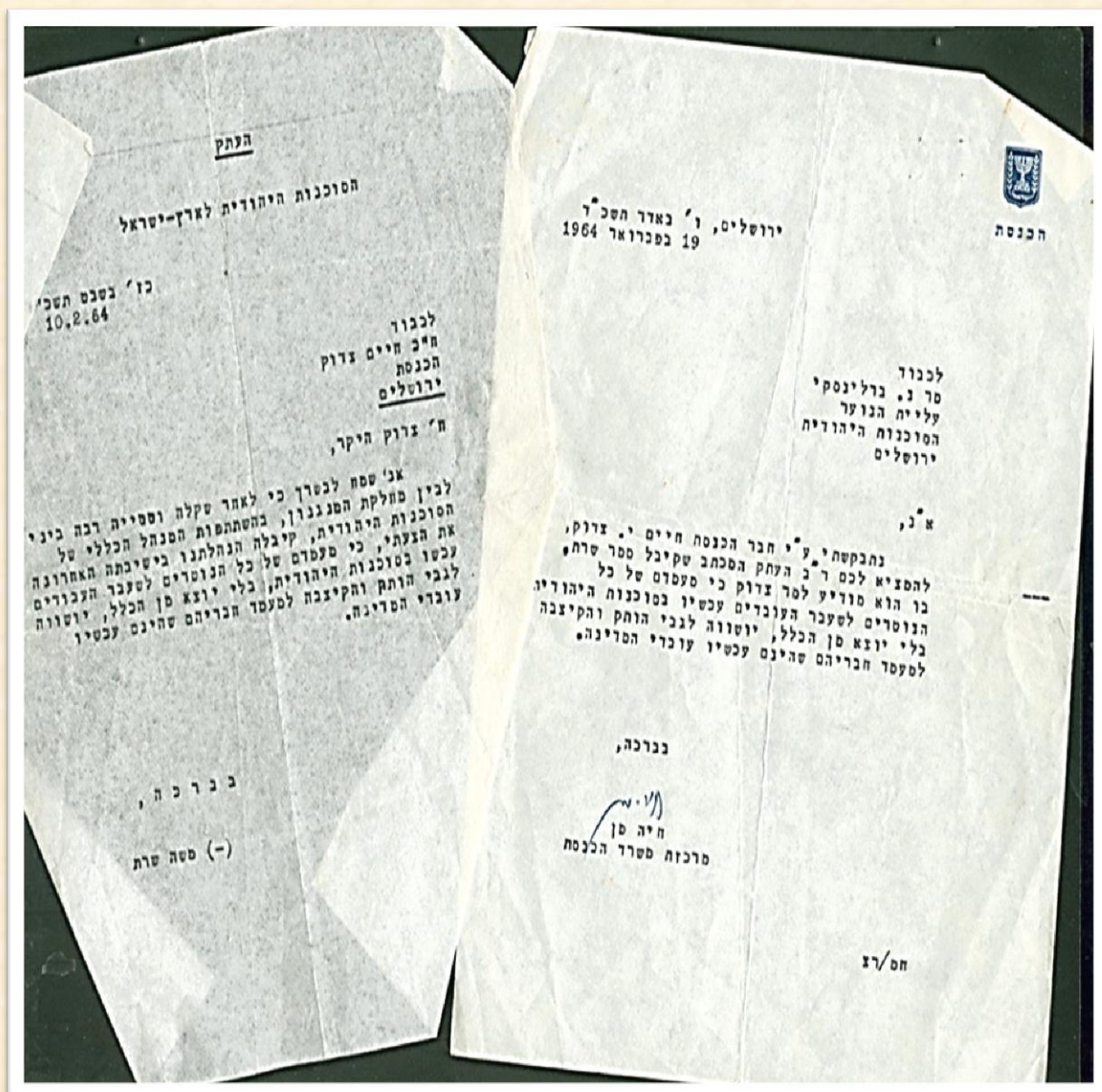
בינואר 1946 עוזב נפתלי את הנוטרות ומתחיל לעבוד בסוכנות היהודית.

תחילה כפקיד במדור לחיפוש-קרובים עבודה שהייתה קשה עליו גם נפשית וגם פיסית.

נפשית בגלל העיסוק בנושא כה רגיש וכואב עבורו ופיסית, עקב הישיבה במשרד סגור רכון על ניירות וטפסים לאחר שעד אז היה מצוי תמיד בפעילות במרחב הפתוח.

לא רק זאת- בנוטרות הוא היה מפקד בעל מעמד ואילו כאן הפך להיות פקיד זוטא לחלוטין.

אומנם ברבות הימים הכירה הסוכנות בשרותו לצרכי וותק (ראה המכתבים המצורפים) אולם לא היה בכך כדי לסייע לו באותה תקופה קשה.

לאחר זמן הועבר נפתלי לעבוד במחלקה המדינית וכאן השתפר מצבו עם חלוף הזמן וההתדרדרות במצב הביטחוני מונה נפתלי למפקד אזור ב"משמר העם" בירושלים. בעבודה זו השקיע מרץ רב ומאמצים רבים.

"משמר העם" בירושלים / ויקיפדיה

בכ"ט בנובמבר (29 בנובמבר 1947) החליטה העצרת הכללית של האו"ם על תוכנית החלוקה שקבעה את סיומו של המנדט הבריטי על ארץ ישראל ועל הקמת שתי מדינות, מדינה יהודית לצד מדינה ערבית בשטחי המנדט, תוך השארת ירושלים (יחד עם בית לחם) תחת שליטה בינלאומית. שני הצדדים (היהודים והערבים) התעלמו מההחלטה הנוגעת לירושלים, וכל אחד מהכוחות ניסה לתפוש את השליטה בעיר ובדרכי התחבורה אליה.

הכוחות הערביים הצליחו להשתלט על גבעות אסטרטגיות באזור לטרון ושער הגיא שחלשו על הכביש הראשי וצלפו על רכבים ישראלים שניסו לעבור. רק שיירות של משוריינים הצליחו לעתים לפרוץ לעיר ולהביא לה אספקה. בנוסף, הצליחו הכוחות הערביים לעצור את זרם המים לירושלים. תקופה זו קרויה המצור על ירושלים.

תוצאת המצור הייתה מחסור הן בתחמושת וציוד לחימה והן במצרכים חיוניים (מזון, מים, דלק לבישול). כתוצאה מהמחסור הוחלט על קיצוב וחולקו פנקסי תלושים, אולם תושבי העיר התקשו להתרגל להקצבה, ועוד פחות מזה לתורים הארוכים שהשתרכו לפני נקודות החלוקה, ולכן פרצו מהומות בזמן חלוקת מצרכים, והיה ריב על התור (בייחוד התור לחלוקת מים).

לשם התמודדות עם סיטואציה זו הוקמה בספטמבר 1947 יחידת מתנדבים לשם שמירת הסדר בעיר, ליחידה התקבלו אנשים מעל גיל גיוס וכאלו שלא התגייסו מסיבות בריאות. המפקדים היו בחלקם כאלו שהוגדרו כ"עובד חיוני" ולא גויסו מאוחר יותר הוטלו על משמר העם תפקידים נוספים כגון:

- עזרה בהתגוננות אזרחים, אחריות על מקלטים,
- מניעת גנבות וביזה של חנויות ודירות באזורי קרבות.
- מניעת בריחה של יהודים מירושלים הנצורה, אנשי היחידה הקימו מחסומים ומנעו יציאה.
- משמר הר הצופים.

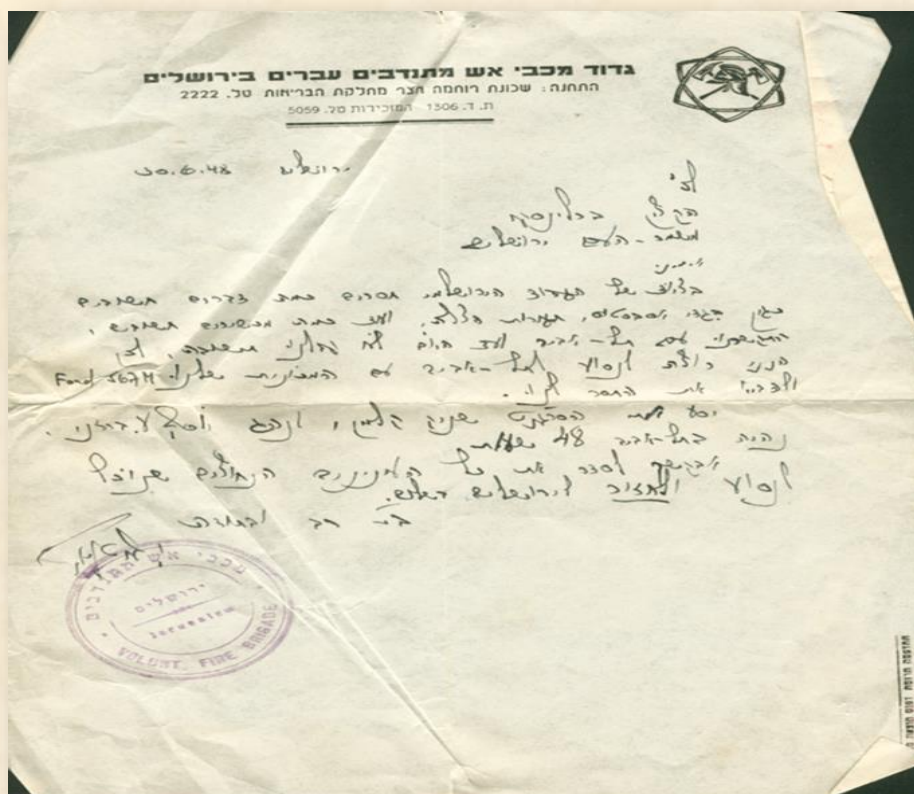
מאחר ואנשי משמר העם שהו ברחובות העיר בעת ההפגזות, ידעה היחידה נופלים רבים.

נחמיה ב' א' פה ידוע שיש מנהג חזק וקדוש בהם השתטח זמן
 חסיד ויבוא עמואל אליו
 2. גלגל הוא לא נפל בשוק חיש
 3. גלגל חייה לא קצרה מחייבא בזמן שקרטה ידה.
 2. אלו פה כפי המעשה
 3. ז' צ' כהן ב' צ'
 4. השני והשלישי הם למעשה נפילתו בחור ושון מלי יעקב.
 5. בקרי הכו צ'
 6. אנחנו אליהו
 7. מנהג אחר
 8. בקרי ואף
 9. בארץ חנוכה-צ' נפל בזמן הלילה לעקוב בגלגל
 10. אבותינו חכמים נפל בדמיונה צ' מסוס.

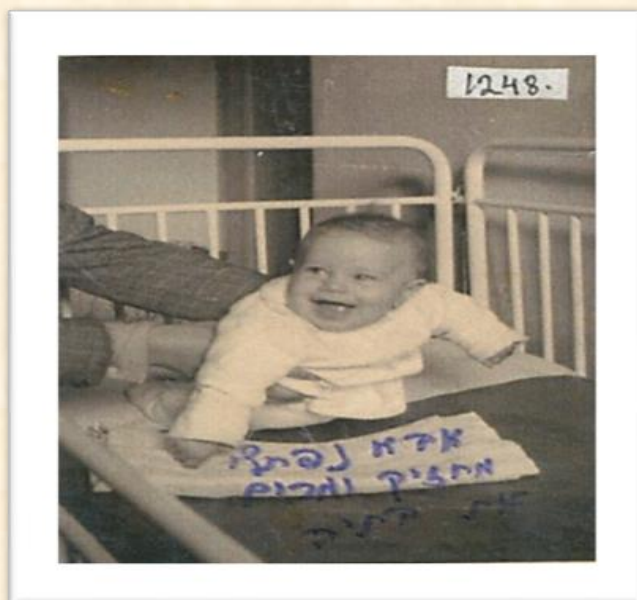
עם הקמת המדינה ערך נפתלי רשימות ארוכות של אנשי-ירושלים שהצטיינו וסייעו במאבק לשם קבלת אותות הצטיינות.

רבים נהרגו או נפצעו.

זוהי רשימה אחת מבין הרשימות

נפתלי עוסק גם בענייני המתנדבים "בגדוד מכבי אש בירושלים"

בעיצומה של אותה תקופה אני נולדתי

ר פ ו ר ט.

בזמן המלחמה מלאתי תפקיד של קצין המים בחבל 8 מפעם משמר העם, כירושלים. כידוע מצב המים בירושלים בזמן המלחמה היה מסוכן וקשה למדי. אבל למרות שהמים היו כה יקרים וחתח שמירתם של אנשי משמר-הים היו ככל זאת אנשים כאלה שגנבו את מי הכורות. מחשקדינו היה לעקב אחרי אנשים אלה ולסגר את הכורות בצורה מעולה ביותר.

בין הודעות שונות שנחתה הודעה אחת מספר פעמים, שבני אדם מסוימים כרוזב בני כרית שליד רחוב הנביאים, גונבים מים מהכור. יצאנו עם למרות העובדה שהכור היה סגור. נתתי הוראה לאנשי למצא את הדרך שבה הצליחו אנשי הסביבה לגנוב את המים מהכור על אף היותו סגור ונעול, אך הכל היה לשווא והם לא הצליחו למצא את הסוד.

מכאן שלא היה לי כל כרירה אלא ללכת לכד ולכדל את הכור בעצמי, ואננס עשיתי זאת יחד עם מזכירי שגם לו היה הדבר לחידה ולא נתן לו מנוח.

ביום שישי בתאריך 28.5.48 בשעות המוקדמות של אחר הצהריים הלכתי ביחד עם מזכירי מר יוסטסברג למקום הנ"ל כדי לקחת פרוטוקול ואם יהיה צורך בעד הרי הוא היה לידי, על לציין שגם בזמן הפגזות הייתי ממלא את תפקידי בנאמנות ולא לקחתי כחשבון את הסכנה הרבה שנשקפה לי בהסתובבי ברחובות העיר עכב מילוי תפקידי.

את הכור מצאתי סגור לפי הוראות אותו שף פרק זמן, בכל זאת בדקתי את כל הכית מכל הצדדים עד שבסופו של ענין גיליתי באותו בית מרתף שהיה עמוק יותר ממבט הכור. נכנסתי לשם ומצאתי שם צנור מים שיצא מהכור ושהיה לו כרז ומכיו הכרז היה עדיין רסיכות. כמובן עשברז זה לקחו האנשים את המים בסתר והמלא רצו להודות בדבר. (לאחר לקיחת הפרוטוקול שלשם זמן ממושך עזבתי את המקום. רק המסמך להחקדם מס' משרים ליד רחוב הנביאים החלו בהפגזה ומיד התחלצו פגז אחד ע"י (3 מ' מנני) שפעל אותי בכמה מקומות אבל כיווד כיוון הרגל הימנית שאחר נותח בבית החולים הדסה. עלי לציין שלמזלי תמיד היה לי כובע פלדה והמפע הוה הכי לי תועלת במקרה מרובה כי רסיסים עמו מסכיב לראשי.

מהנדס, יונה כנדלר.

יג 2/1/48 33.

ירושלים, 13.6.49

נושא מרכזי שטופל על ידי נפתלי במסגרת "משמר העם" היה נושא המים ובורות המים

טאג: קצין הסיים הראשי
אל: ראש שירות הסיים העירוני, אשדוד.

אמ"ר

א.נ.

הנני מצרף בזה דו"ח ליום 2.5.48 על בקורת בורות הסיים. הדו"ח הנ"ל הוא הראשון מאז הוחל בהקמת מנגנון השמירה. מסבות טכניות ואדמיניסטרטיביות לא היה באפשרותי להביש עד כה דו"ח על מצב הבורות.

להלן נמצות כמה הערות על מצב הבורות באזורי השונים.

אזורים 5,6,7

באזורים הנ"ל הוקם מנגנון השמירה רק בימים אלה. תיקים ורשימות של בורות הסיים אינם קיימים עדיין. נעשים כל המאמצים בכדי להכין את התיקים והמפות בהקדם. מלבד באזור א' לא נסגרו הבורות ובאלקם גם לא מולאו במים.

אזורים 8,9,10,13,14,15,16

לפי הדו"ח המסכם אשר לראות שכ-40% מכל בורות הסיים נמצאו לא במדר. המבות לכך הן יבשות. חלק מהן נתן להלן:-

א. התנזרות בעלי הבורות לסגירה וחוסר מעולה במאיטה לשכירת התנזרות

ו.

ב. מנגנון בצוק קטן ובהלקו בלתי יעל.

ג. חוסר מנגנון יעיל לחלוקת מים במקומות קשים.

לשם הקצו המצב ובחלקים הנני מציע להכניס מיד ליעולה 9 קבוצות עבודה. כל קבוצה תהיה מורכבת משרברב ועורה. בראש כל 3 קבוצות יעמוד מהנדס מים. (מהנדס המים מונד רק בימים אלה ע"י משרד המים) לרשות כל מהנדס מים יש להעמיד 2 סוטרים. המהנדס לשבירת התנזרות בלתי מוצדקות ובמקום. מלבד זאת יש להמשיך במתירות האפשרית את קצב הסידורים של המפקת מים לבתיים אשר נמצאו ואשר יסגורו בעקב סגירת הבורות.

הנני מניח שאם הצעותי המקבלתה ותוצאתה תיכף ומיד תתקבל בדו"ח של השבוע הבא תשובה השונה בתכלית מדו"ח זה.

הנני להעיר שבדו"ח המצורף לא נהתי שום נתונים על חסר מריצת הבורות או טאיבה בלתי חוקית מהמבנה השוטפת:- שכל עוד קיים אחוז גבוה כל כך של בורות פתוחים אין צורך במריצתם בכדי לשאוב מהם מים.

בכבוד רב

קצין הסיים,
מסדר העם

הנתקן: זאב
בולנסקי

פציעתו של נפתלי הייתה פציעת ראש ויכול היה להיות גרוע יותר. רסיסים נשארו בראשו וכילדה זכור לי שהייתי בודקת אותם (לעיתים הם גם החלו לצאת ואז היה צורך בטיפול על מנת לשלוף אותם לחלוטין).

רב הזמן ועד פטירתו עבד ב"עליית הנוער" ושימש אחראי על הריהוט במוסדות "עליית הנוער" בארץ.

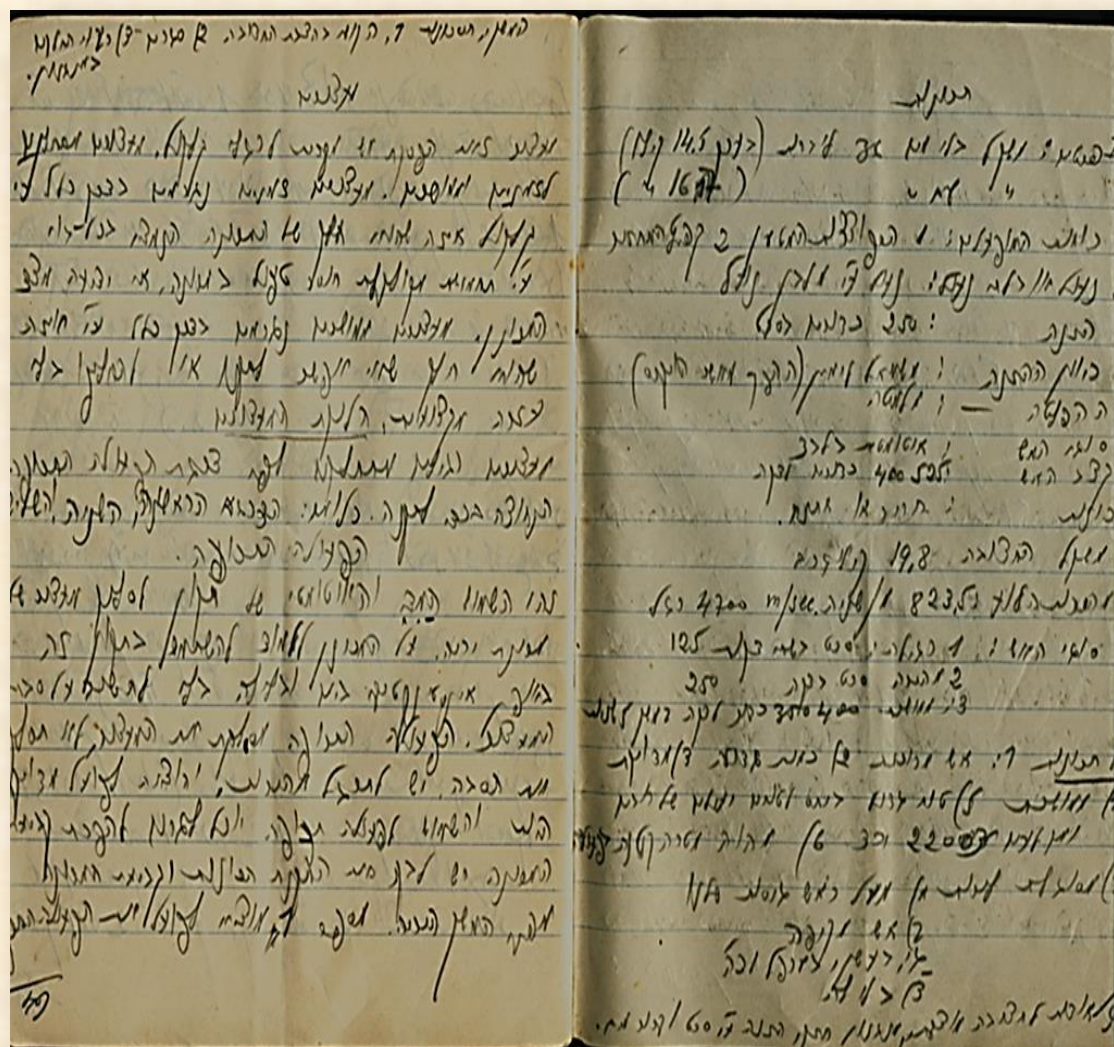
כאן סייע לו גם ניסיונו במקצוע הנגרות והידע שרכש בזמן לימודיו.

נפתלי אהב מאוד את מקצוע הנגרות בעליית -הגג בביתנו עמד שולחן נגרות והיה לו ארון מלא בכלי-עבודה אשר בעזרתם התקין רהיטים שונים.

עבודתו הייתה מדויקת ומקצועית.

נפתלי אהב את הקשר עם הנגרות והמוסדות ברחבי הארץ הוא אהב לנסוע, נראה שהנסיעות השכיחו ממנו במעט את העצב שנשא בלבו.

במקביל נקרא שוב ושוב לשרות מילואים ועבר קורסים שונים .

סיכום שיעור-בקורס צבאי-מילואים בצ.ה.ל

צו התיצבות חקופתי - מילואים

מ/מ	108726	ד/מ	10	ב/מ	ק/מ	ש/מ	ח/מ
מס' אישי	ד/מ	מ/מ	ש/מ	ח/מ	ק/מ	ב/מ	א/מ
התיצב ביום	23.8.59	14.6.59	2.8.59	10.7.60	11.7.60	1600	ש/מ
שעה	13.15	15.22	15.22	15.22	15.22	1600	ש/מ
מקום	ש/מ	ש/מ	ש/מ	ש/מ	ש/מ	ש/מ	ש/מ
הערות							
חתימת המפקד							
מס' אישי							
דרגה							
שם							
חתימת							

מופס 524

אישורים על שירות במילואים - נפתלי משרת במילואים כקצין בהגנה מרחבית מתרגש מאד מחיי העולים החדשים ביישובי פרוזדור ירושלים

אשור אות הקוממיות

מ/מ	108726	ד/מ	10	ב/מ	ק/מ	ש/מ	ח/מ
מס' אישי	ד/מ	מ/מ	ש/מ	ח/מ	ק/מ	ב/מ	א/מ
התיצב ביום	23.8.59	14.6.59	2.8.59	10.7.60	11.7.60	1600	ש/מ
שעה	13.15	15.22	15.22	15.22	15.22	1600	ש/מ
מקום	ש/מ	ש/מ	ש/מ	ש/מ	ש/מ	ש/מ	ש/מ
הערות							
חתימת המפקד							
מס' אישי							
דרגה							
שם							
חתימת							

הבקשה יאשר אות הקוממיות אושרה / דא אושרה מסכת

מופס 825 (3/51)

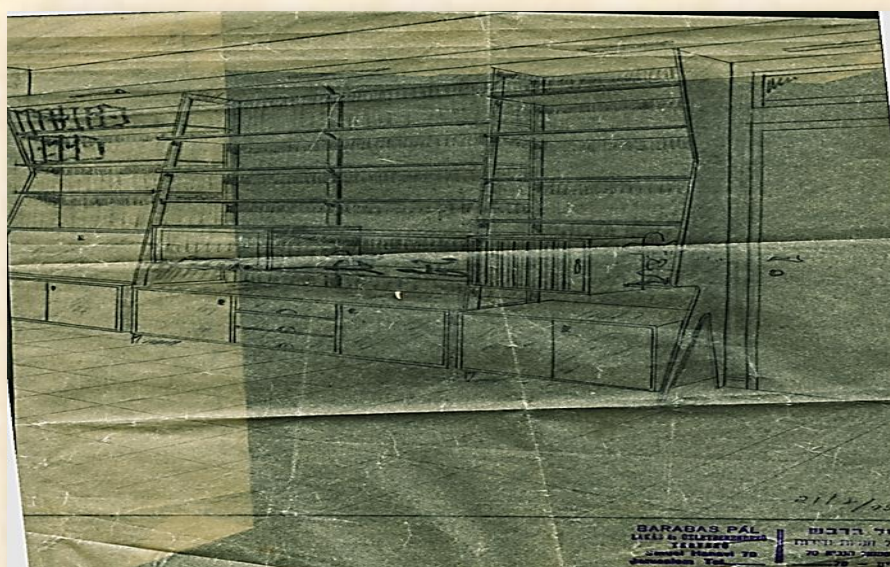
אישור לקבלת אות הקוממיות

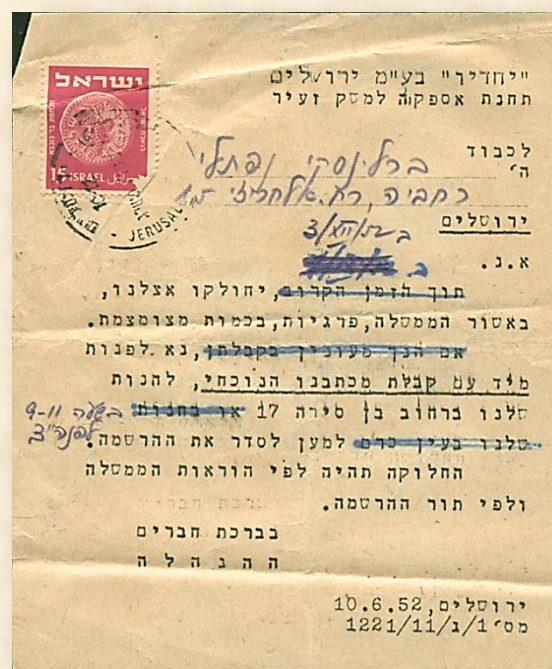
נפתלי מעניק את אות ההגנה - שנות החמישים

נפתלי אהב לעזר במלאכות הבית אהב מאד את הגינה ואהב בעלי חיים.

למטה - המזנון שתכנן נפתלי ועליו הייתה גאוותו-לאחר פטירתה של הדסה העברנו אותו לביתנו

כאשר עודדה המדינה טיפוח משקי עזר קטנים ליד הבית נפתלי הקים לול קטן, רכש פרגיות וטיפל בהן במסירות.

לא רק לול תרנגולות טיפח נפתלי. כאן בתיה וישראל עם שתי ארנבות לבנות. ארנבות אילו הצליחו לחפור לעצמן פתח מילוט ואז התגנבו השכם בבוקר לבית השכן -- שר הקיצוב דב יוסף, -- וכרסמו, מדי יום, את הגזר והכרוב שגידלה אשתו עד שהגב' גולדי יוסף שמה להן מארב, עקבה אחריהן והפסיקה את החגיגה.

כשהייתי בת שלוש התחילה גם אמא לעבוד ואז השתפר גם המצב הכלכלי.

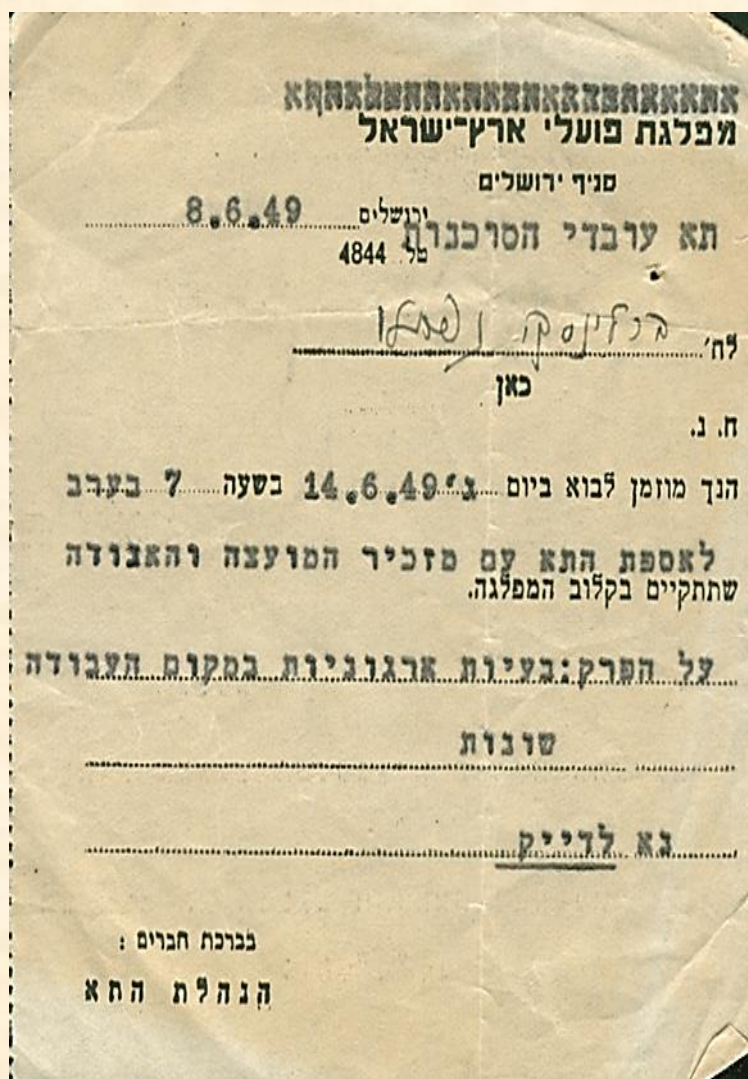
ועדיין לא קל

נפתלי הקפיד מאד על שמירת הקשרים המשפחתיים עם בני המשפחה משני הצדדים אהב לטייל ומאד אהב לארח ולהתגאות בהישגי המדינה.

היה לו מסלול קבוע לשם לקח את בני המשפחות שהגיעו מחו"ל התגאה בכל בניין חדש כל הישג שהושג.

במוצאי יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל היה צופה בהתלהבות במסדר הכרזת החג בהר הרצל וכבעל מקצוע והבנה בנושא היה מסביר לנו עד כמה תרגילי הסדר שעושים החיילים קשים ומסובכים.

גם בעבודתו זו לא זנח את הפעילות הציבורית והמשיך לעסוק בה

חבר בתא עובדי הסוכנות של מפא"י

רשימת המועמדים

שנקבעה בישיבת ועדת הבחירות ביום 12.11.58

29. לור מנחם מנדל 30. מיתר (מיטרשטין) צבי דיר 31. מלכוב אברהם 32. מלמד אברהם 33. מלמד חיים 34. מרגלית שלמה 35. מרינוב גרשון 36. מרקוס יצחק 37. משורר אברהם 38. נוימן (זקס) רחל 39. סדובסקי ברכה 40. סלמן יעקב 41. עציון ירח 42. מורמן שמעון 43. פיסלסון אליהו 44. פלדמן זאב 45. פרודובסקי שמואל (פינאי) 46. פריימן עמוס 47. קלעי דינה 48. קפלן מנחם 49. קפלן בת שבע 50. קרניבך רפאל 51. קרן (קריצמר) אביעזר 52. קריצמר אליהו 53. שור יפה 54. שרי ראובן 55. שיטראי דוד 56. שיקלר זאב	1. אברהמי יצחק 2. אנסי שמעון 3. אורשנסקי מנחם 4. אזולאי בתיה 5. אסף גבריאל 6. בילר יוסף 7. בין שמעון 8. בן-ישיה יחזקאל 9. בראור מרדכי 10. ברזל מנשה 11. ברטוב יעקב 12. ברלינסקי נפתלי 13. ברמן אברהם 14. ברנן יוסף 15. גרי אלימלך 16. גרינברג עובדיה 17. דוסטובסקי-קופרניק יוכבד 18. האש דניאל 19. הכהן וינגרטן שמואל 20. הלוי (גרינברג) יעקב 21. הרלינג חיה 22. הרשקוביץ נצחיה (טוטי) 23. וולך נתנאל 24. ומחובסקי שמואל 25. חיימוביץ משה 26. טוחר דניאל 27. כרמון משה 28. לוי (לויצק) יצחק
--	--

והתדרות הכללית של העובדים העבריים
 בארץ-ישראל
 מועצת פרעלי ירושלים
 ועדת הבחירות
 1081/2217
 יב' אייר תשס"ו
 4.5.55
 א-י-ט-ו-ר
 הר"ר מאטרים בזה כי
 חבר המפקח (מח)
 נתמנה כיו"ר ועדת קלפי מס'
 23
 ועדת הבחירות
 יו"ר ועדת הבחירות

נפתלי- אחד המועמדים בבחירות להסתדרות

אנשים מאד אהבו אותו הוא היה מתבדח והיה לו חוש הומור נפלא, אך בבית היה רוב הזמן עצוב ושותק.

יום ההולדת השביעי של עוזי , מצטלמים בחצר הבית ברחוב אלחריזי

בתמונה התחתונה מימין, שורה ראשונה, רחל ברלינסקי

שורה שניה - הדסה, בתיה, נפתלי, יהודקה רבינוביץ מכפר גלעדי, אחיה של הדסה,

שורה שלישית- מלכה, עוזי, ישראל.

שורה רביעית-מולה,אריה,רבקה ועקיבא רבינוביץ-הוריה של הדסה

23, BEN-YEHUDA ST. PHONE 23 רח' בן-יהודה 23

F. BERNHARD

The 39/15 יום

אז

הא ברוינסקי אל מריני 28
מלקיון זיו בלוינסקי

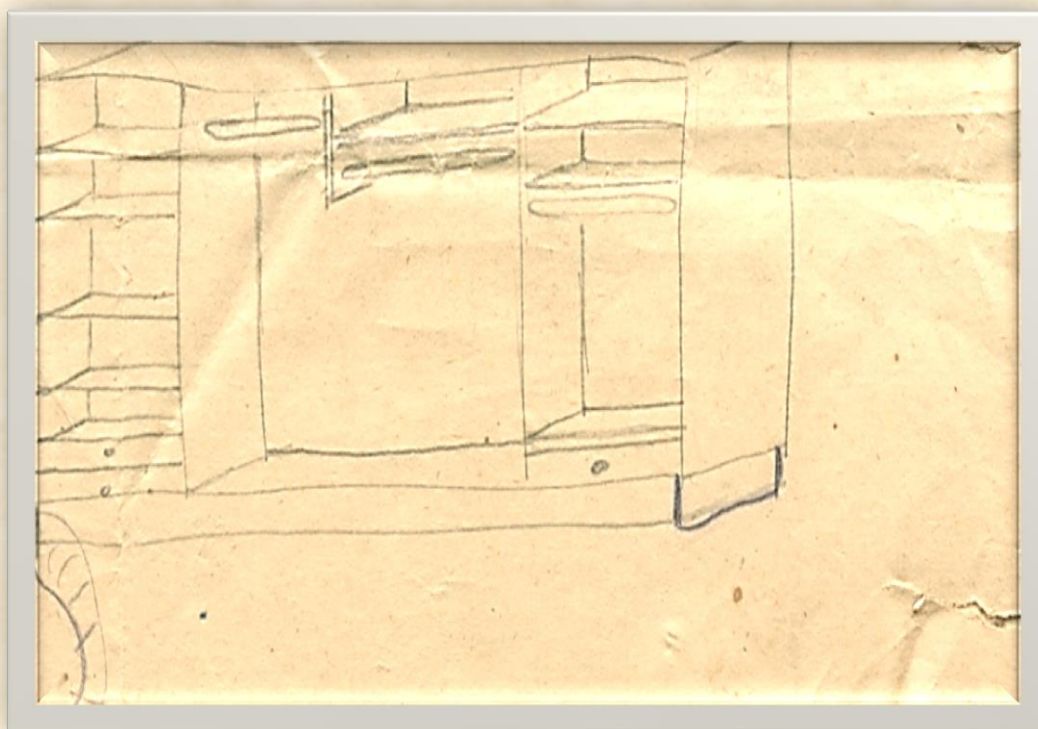
5.600	200	28	
2.755	145	19 = 47	
3.200	200	16	
1.200	75	16	
5.500	1375	4	
		16	
2.600	200	13	
1875	75	25	
7.-	200	35	
2.970	990	3	
2.750	1375	2	
675		1	
2.720	680	4	
1.680	280	6	
2.100	350	6	
3.-	500	6	
40.-	100	400	
30.-	100	300	
9.-	30	300	
17.600	80	220	
3200	80	40	
9.-	3-8	9	
17.-	4.250	4	
2400	200	12	
31.500	3.500		
50.-			
2.500			
257.925			

257.825
1.-
1.600
260.425

257.925

Post Office Account Jerusalem 1325 חשבון בנק הדאר ירושלים 1325

כאשר חגג עוזי את בר- המצווה שלו היה נפתלי נרגש במיוחד ותכנן לפרטי פרטים את המסיבה. באן מופיעה רשימת כל המצרכים שנקנו והתשלום גם עבור ההכנה והבישול. נפתלי הצליח אפילו להשיג שתי קופסאות אננס כדי להוסיף אותן לסלט הפירות.

שרטוט ארון הבגדים הקסום של סבתא אותו לא הצלחנו להעביר.

נופש בצריפים של הסוכנות ליד נתניה עם בן הדוד – ישראל

חתונת מיכה ובתיה 1969 .

שורה ראשונה משמאל—נפתלי , פנינה כרמון, מיכה, בתיה,, עקיבא ורבקה רבינוביץ (הורי הדסה), אסתר קוזלובסקי— אחות רבקה, סופי בקר – אלמנת דויד אח רבקה, הדסה ברלינסקי, רבקה אידלמן (אם יוכי),

שורה שניה—פולה זילברשטיין,יעקב כרמון,מלכה ואריה ברלינסקי,גיונקה ושיקה קציר, צביה ברלינסקי, בתיה בילר (בת מניה), רחל רבינוביץ (אשת שמואל אח הדסה),זהבה ופרידה אחיות יוכי,

שורה שלישית – דבורה אביעזר ובנה (בת דוד בקר), טמירה אורשן (וילקנסקי), הדסה אלוני(קוזלובסקי),

נתן אביעזר, שרה ומנחם קוזלובסקי, עוזי ויוכי ברלינסקי, שמואליק רבינוביץ' .

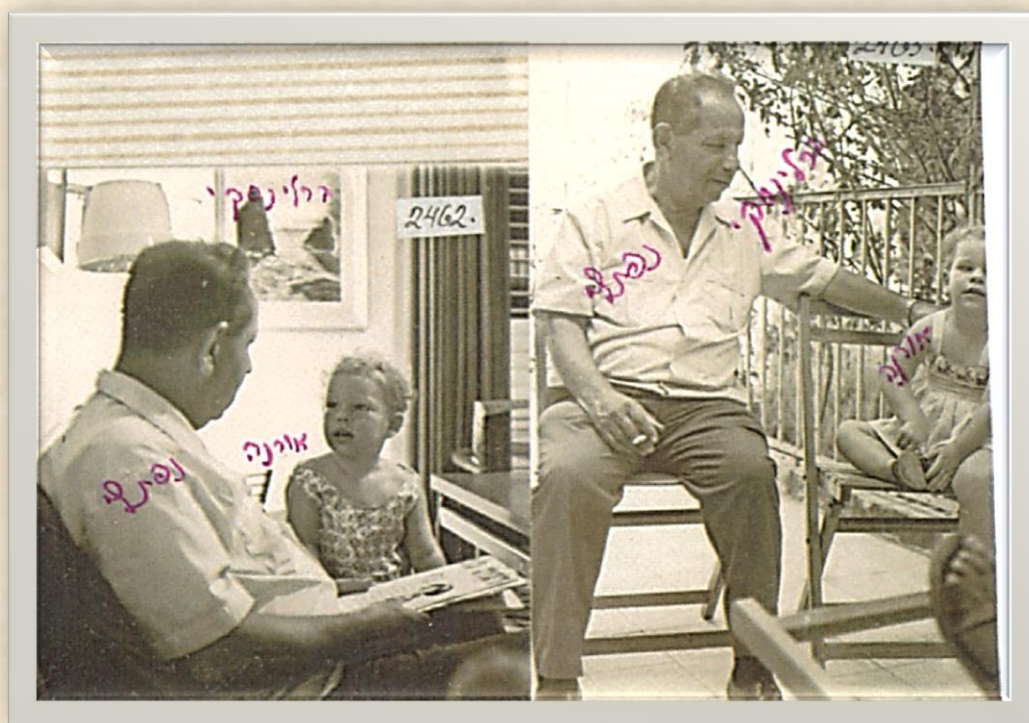
למעלה יהודקה רבינוביץ' אח הדסה.

את הנכדים הקטנים אהב נפתלי ללא גבול הוא שיחק והשתעשע עמם אולם גם הם לא הצליחו למחוק את העצב שהיה בו.

בלילות היה רדוף סיוטים וגם הקללה שדבקה במשפחתו – מחלת -הלב שרדפה את אחיו-גרמה לו למתיחות רבה.

הוא החל לחוש רע יותר ויותר ולאחר פטירתו של אריה הוא היה כבר שבור לחלוטין.

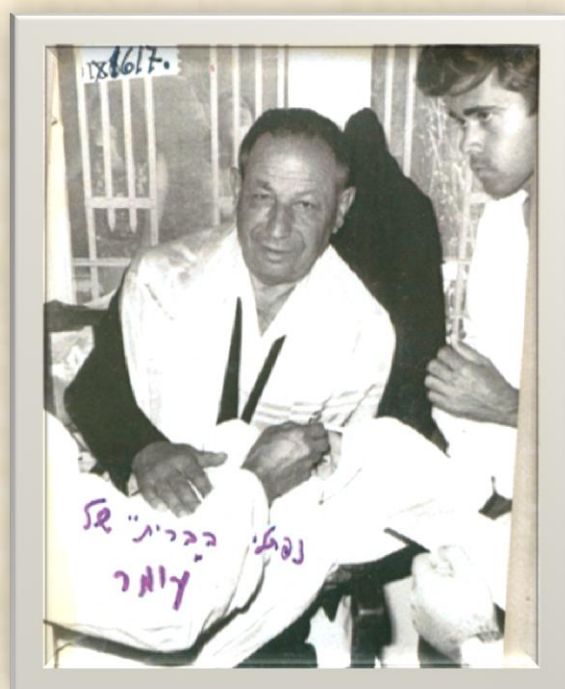
בדיוק שלושה חודשים לאחר פטירתו של אריה נפטר גם אבא-סבא-נפתלי.

עם הנכדה אורנה ברלינסקי 1973

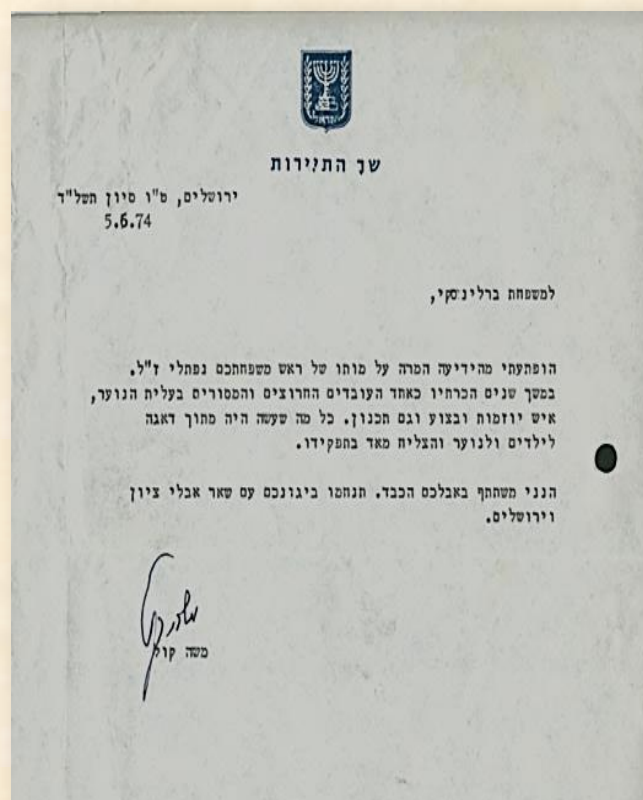

בביקור אצל צביה עם הדסה ומלכה 1973

נפתלי סנדק בבית של נכדו עומר כרמון

הודעת תנחומים נשר התיירות משה קול אשר קודם לכם היה מנהל "עליית הנוער"

איילת ותליק (נפתלי) כרמון שני הנכדים הקרויים על שמו של הסב "נפתלי איילה
שלוחה". מימין – יזהר כרמון

איילת ותליק ליד פסלו של נפתלי שיצרה הדסה

